# החוג ללימודים רב-תחומיים

# לימודים לתואר B.A. (חד-חוגי ודו-חוגי)

# שנה"ל תשפ"ו

**ראש החוג: ד"ר דהאן אורלי**

**חברי הסגל האקדמי:**

**פרופ' מן המניין:** פרופ' מוסטפא עבאסי , פרופ' גונן שרון, פרופ' יוחאי עתריה

**פרופ' חבר:** פרופ' אמיר גולדשטיין , פרופ' תמר הגר, פרופ' אילת שביט, פרופ' זאביק גרינברג.

**מרצה בכיר:** ד"ר תמר אריאלי,ד"ר יערה גיל גלזר, ד"ר יוסף ג'בארין, ד"ר אילנה הירסטון, ד"ר אביגיל מור, ד"ר דלית שמחאי, ד"ר חגי שמש, ד"ר יעל קדר, ד"ר אלי פיטקובסקי, ד"ר ינאי פרחה, ד"ר הדס מרציאנו, ד"ר תמר ברקאי, ד"ר רות פרסר, ד"ר יהל קורלנדר.

**מרצה:** ד"ר חנן חריף, ד"ר נעם קרש, ד"ר גל חגית רומנו קרסו, ד"ר אורן רייכמן, ד"ר מיטל משש.

**מורה בכיר:** עו"ד תמר גוטגולד-כהן

**מרצים מן החוץ:** מר אילן אורי, ד"ר יסמין ברזילי שחם , ד"ר אורנה גרוסמרק, ד"ר תמיר הוד, גב' הודיה חיוט, גב' נעמה לב, ד"ר ערן מאיר, ד"ר ירון ניר-פרייזגר, ד"ר אופיר עבו, ד"ר נטע רבהון דמתי, מר אמיל שיינפלד, ד"ר מירב שניצר, ד"ר רויטל תמרי, ד"ר שמוגליאקוב פיוטר, ד"ר יואב מה טוב, ד"ר חדוה איל.

**מתרגלים:** גב' טניה נסונוב, גב' רוזה – סרוחנוב שבתאי, גב' מירנדה שמש, גברת הדס להב, גברת מיכל בר לביא, גברת גולשביצקי אולה, מר זאוסמן תמיר.

תל-חי
אוניברסיטה בהקמה

# תוכן עניינים


מטרת הלימודים ..... 3
**החטיבה למדעי ההתנהגות** ..... 8
מקבץ פסיכולוגיה ..... 9
מקבץ ללימודי מגדר ..... 10
מקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ..... 11
**מקבץ קיימות** ..... 12
**חטיבת לימודי ישראל** ..... 13
מקבץ היסטוריה של ישראל ..... 14
מקבץ ממשל ומדיניות -ישראל במרחב הגלובאלי ..... 16
**חטיבה למדעי הרוח** ..... 17
מקבץ פילוסופיה ..... 18
מקבץ חקר התודעה ..... 19
מקבץ אומנות ותרבות ..... 20
**תכנית שילוב אקדמי** - המכון לאומנויות והחוג ללימודים רב-תחומיים ..... 21
**מקבץ חינוך** בחוג ללימודים רב- תחומיים ..... 22
**מקבץ כלכלה** בחוג ללימודים רב- תחומיים ..... 24
**תכנית פליאה** - תכנית מצוינות בחוג ללימודים רב-תחומיים ..... 25
מסלול מותאם ..... 26
תקצירי הקורסים ..... 27

**מטרת הלימודים**

החוג ללימודים רב-תחומיים מאפשר לסטודנטים לרכוש השכלה אקדמית רחבה, המשלבת מגוון של נושאים מתחומי מדעי הרוח והחברה (רב-תחומי), ביחד עם האפשרות להרחיב בתחומי עניין לפי בחירת הסטודנט.

החוג מציע שני מסלולי לימוד : חד-חוגי (120 נ"ז) ודו-חוגי (60 נ"ז).

1. המסלול החד-חוגי מיועד סטודנטים המעוניינים בהשכלה איכותית, רחבה ומעמיקה ובתואר B.A בלימודים רב-תחומיים. המסלול הדו-חוגי נועד גם הוא לסטודנטים המעוניינים בהשכלה איכותית אולם בו בזמן הם מעוניינים להשלים את השכלתם הכללית או לרכוש התמחות נוספת בחוג אחר .
2. בשני המסלולים, החד-חוגי והדו-חוגי, בנויה תכנית הלימודים כך שתהווה בסיס אקדמי מצוין ללימודי המשך לתואר שני או ללימודי תעודה בכלל ולתעודת הוראה בפרט.

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

**תכנית הלימודים**

החוג ללימודים רב-תחומיים מושתת על מבנה של שלוש חטיבות, כשכל חטיבה מכילה מקבצים בתחומי דעת סמוכים :

**חטיבת מדעי ההתנהגות -** כוללת את המקבצים פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומגדר.

**חטיבת מדעי הרוח -** כוללת את המקבצים פילוסופיה, חקר התודעה, אומנות ותרבות

**החטיבה ללימודי ישראל** - כוללת את המקבצים היסטוריה של ישראל, ממשל ומדיניות – ישראל במרחב הגלובאלי.

**חטיבת קיימות** – כוללת את מקבץ קיימות – ניתן לקחת את המקבץ במקום אחד המקצבים בחטיבות.

במסלול **החד-חוגי** על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת שסך נקודות הזכות הנצבר בה הוא 120 נ"ז. כל מקבץ יהיה בהיקף של 30 נ"ז, בנוסף לקורסי חובה כלליים ולקורסי בחירה שיבחר מכלל המקבצים בחוג.

במסלול **הדו-חוגי** על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת ומתוכה 2 מקבצים בהיקף של 20 נ"ז כל אחד. נוסף לכך קיים מקבץ כללי בהיקף של 20 נ"ז. סך נקודות הזכות הנצבר הוא 60 נ"ז. שאר 60 נקודות הזכות ילמדו במסגרת החוג השני (חינוך, פסיכולוגיה, שירותי אנוש, כלכלה וניהול, לימודי מזרח אסיה, מדעי המחשב).

**תנאי הקבלה לחוג**

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של המכללה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

**דרישות המעבר משנה לשנה**

**המעבר לשנה ב'** מותנה בממוצע ציונים של 65 לפחות בשנה א' בכלל הקורסים בחוג, ובסיום קורסי המיומנויות הכוללים : פרוסמינר, סטטיסטיקה למדעי החברה א' וסטטיסטיקה למדעי החברה ב'.
**המעבר לשנה ג'** מותנה בנוסף לתנאים הקודמים גם בקבלת פטור באנגלית.
ציון עובר בקורס הינו 56, למעט בקורסי הפרו"סים בהם ציון עובר הינו 80 ובקורסי הסמינריונים, בהם ציון עובר הינו 60.

**קורס הבעה ורטוריקה**

סטודנטים שבמעמד הקבלה התקבלו עם דרישה נוספת להמשך לימודיהם ללמוד את הקורס הבעה ורטוריקה יזוכו בעבור הקורס ב-2 נ"ז. קורס זה מיועד למי ששפת האם שלו אינה עברית וחויב בכך במכתב הקבלה. הקורס יקנה 2 נ"ז ויוכר כקורס רוח כלל מכללתי.

**חובה לימוד קורסי אנגלית**

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר ראשון, כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם.

סטודנטים שרמתם טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב' או בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם.

סטודנטים שרמתם מתקדמים א' או מתקדמים ב' מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם.

ככלל כל סטודנט נדרש להגיע לרמת פטור באנגלית כתנאי מקדים לרישום לקורסי סמינר ו/או לקורסים מתקדמים.

לקראת פתיחת שנה"ל תשובץ/י לקורס פרונטלי במכללה ע"י היחידה ללימודי אנגלית בהתאם לרמה אליה הנך מסווג/ת.

שינויים בקורסי האנגלית ניתן יהיה לבצע אך ורק בתקופת השינויים המוגדרת מראש. השינוי יתבצע דרך הפורטל ועל בסיס מקום פנוי בלבד.

**הגשת עבודות סמינריוניות**

במסלול החד-חוגי חייב הסטודנט להגיש שתי עבודות סמינריוניות, בשני מקבצים שונים. במסלול הדו-חוגי חייב הסטודנט להגיש עבודה סמינריונית אחת בכל חוג. במסגרת החוג ללימודים רב-תחומיים עליו לבחור סמינריון באחד מהמקבצים שבהם הוא לומד.

טרם הרישום לסמינריונים, נדרש כל סטודנט לעמוד בתנאי הקדם הבאים:

א. להגיע לרמת פטור באנגלית.

ב. לסיים את הקורס "פרוסמינר" בציון של 80 לפחות.

ציון "עובר" בסמינר הינו ציון 60.

**סיורים**

תכנית הלימודים באחדים מהמקבצים כוללת חובת ההשתתפות בסיורים ועל פי תקנון שכר הלימוד, ההשתתפות בסיורים מחייבת תשלום.

**קורסים כלל מכללתיים**

- כל סטודנט במהלך שנות לימודיו חייב ללמוד קורסים כלל מכללתיים בהיקף 6 נ"ז (למעט סטודנטים הלומדים בתוכנית הדו חוגית) , הדבר נועד להעשיר את עולמם הרוחני של תלמידי המכללה ולהרחיב את אופקיהם.
- הקורסים הנדרשים:
- ניתן לבחור מתוך שני סלים:

א. קורס מסל קורסי רוח- ללמוד מתוך סל זה 2 נ"ז במינימום, ועד 4 נ"ז במקסימום.

ב. סל קורסים בינתחומיים- ניתן ללמוד מתוך סל זה 2 נ"ז במינימום, ועד 4 נ"ז במקסימום. היצע הקורסים לכל סטודנט יכיל קורסים מחוגים אחרים בלבד ולא מהחוג בו לומד הסטודנט.

- חובת למידת קורסי תוכן באנגלית במהלך התואר, בנוסף לקורס רמת האנגלית לפטור:

א. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית מתקדמים ב׳ – נדרשים ללמוד קורס תוכן אחד באנגלית.

ב. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית פטור – נדרשים ללמוד שני קורסי תוכן באנגלית.

ג. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית טרום בסיסי א׳, טרום בסיסי ב׳, בסיסי ומתקדמים א׳, פטורים מקורס תוכן נוסף באנגלית.

- חובת למידת קורס מקוון אחד
- סטודנטים הלומדים בתכנית דו-חוגי עם החוגים מזרח אסיה או שירותי אנוש (בשילוב עם החוג לשירותי אנוש- במקבצים היסטוריה א״י ופילוסופיה בלבד) פטורים מלימוד קורס בינתחומי.

**קורסי בחירה**

טרם ההרשמה לקורסים על כל סטודנט ובאחריותו לבדוק טרם ההרשמה את דרישות הקורס, לרבות הציון הנדרש לסיום הקורס.

**מעבר בין חטיבות / מקבצים**

שינוי חטיבה או החלפת מקבץ תתאפשר עד תום שנת הלימודים הראשונה של הסטודנט בחוג.

**שינוי תכנית הלימודים**

החוג רשאי בכל עת לבצע שינויים בתכנית הלימודים ועליו ליידע על כך את הסטודנטים.

**סיום תואר**

במסלול החד-חוגי קבלת התואר מותנית בציון ממוצע 65 ומעלה בגמר הלימודים.

במסלול הדו-חוגי קבלת התואר מותנית בממוצע ציונים כולל של שני החוגים, בציון הנדרש בחוג האחר.

# תכניות לימוד:

## תכנית חד-חוגית

**קורסי החובה במקבץ הכללי בחטיבה למדעי ההתנהגות הם:**

| שם קורס | שנה | נ"ז | דרישות קדם | הערות |
|---|---|---|---|---|
| מבוא לסטטיסטיקה א' | א' | 3 | | |
| מבוא לסטטיסטיקה ב' | | 3 | סטטיסטיקה א' | |
| שיטות מחקר כמותניות | ב' | 3 | | |
| שיטות מחקר איכותניות | | 3 | | |
| קורס מסל קורסי רוח | א-ג | 2-4 | | |
| קורס מסל קורסים בינתחומיים | א-ג | 0-2 | | |
| פרוסמינריון | א | 4 | | |

**קורסי החובה במקבץ יסוד הם:**

| שם קורס | שנה | נ"ז | דרישות קדם | הערות |
|---|---|---|---|---|
| פרוסמינריון | א' | 4 | | |
| קורס מסל קורסי רוח | א-ג | 2-4 | | |
| קורס מסל קורסים בינתחומיים | א-ג | 0-2 | | |

## תכנית דו-חוגית

בתכנית הדו-חוגית על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת **ומתוכה** לבחור בשני מקבצים אשר יילמדו בהיקף של 20 נ"ז כל אחד.
בנוסף לכך, ילמד הסטודנט מקבץ כללי, הכולל את קורסי המיומנויות (חובה) וקורסי בחירה מכלל החוג בהיקף של 20 נ"ז.
**ללומדים בתכנית דו חוגית בשילוב עם החוגים לחינוך או לפסיכולוגיה אין חובות במקבץ הכללי והם יוכלו לקחת קורסי בחירה מכלל החוג בהיקף של 20 נ"ז.**

**קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית במדעי ההתנהגות :**

| שם קורס | שנה | נ"ז | דרישות קדם | הערות |
|---|---|---|---|---|
| מבוא לסטטיסטיקה א' | א' | 3 | | חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות |
| מבוא לסטטיסטיקה ב' | א' | 3 | סטטיסטיקה א' | חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות |
| קורס מסל קורסי רוח | א-ג | 2 | | |
| פרוסמינריון | א | 4 | | |

**קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית עם החוג לכלכלה:**

| שם קורס | שנה | נ"ז | דרישות קדם | הערות |
|---|---|---|---|---|
| שיטות מחקר כמותיות | ב' | 3 | סטטיסטיקה א'<br>וסטטיסטיקה ב' | חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות |

**קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית עם החוג למדעי המחשב או לימודי מזרח אסיה:**

| שם קורס | שנה | נ"ז | דרישות קדם | הערות |
|---|---|---|---|---|
| מבוא לסטטיסטיקה א' | א' | 3 | | חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות |
| מבוא לסטטיסטיקה ב' | א' | 3 | סטטיסטיקה א' | חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות |
| שיטות מחקר כמותיות | ב' | 3 | סטטיסטיקה א'<br>וסטטיסטיקה ב' | חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות |
| קורס מסל קורסי רוח | א'-ג' | 2 | | |

**קורסי החובה במקבץ יסוד בתכנית הדו חוגית:**

| שם קורס | שנה | נ"ז | דרישות קדם | הערות |
|---|---|---|---|---|
| פרוסמינריון | א' | 4 | | |
| קורס מסל קורסי רוח | א'-ג' | 2 | | |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

# החטיבה למדעי ההתנהגות

החטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה בחוג ללימודים רב-תחומיים מציעה תכנית לימודים החותרת לפתח אצל סטודנטיות וסטודנטים ראייה מעמיקה ורחבה של בני אדם ושל מוסדות חברתיים ופוליטיים. במסגרת התכנית הסטודנטים יכירו את המניעים להתנהגות ברמת היחיד והחברה וכן דרכי התמודדות והתערבות שונות. תכנון נכון של הלימודים בחטיבה פותח אפשרויות מגוונות ללימודי המשך לקראת תואר מ״א בתחומים שונים של מדעי ההתנהגות, החברה, והמדיניות.

מקבצי הלימוד המגוונים בחטיבה למדעי ההתנהגות, מציעים השכלה רב-תחומית מקיפה:

המקבץ לפסיכולוגיה מאפשר היכרות עם נפש האדם, תוך התייחסות לטווח החיים ולהקשרים חברתיים שונים. הלימודים במקבץ מעניקים הבנה מעמיקה של מגוון ההיבטים התיאורטיים המתייחסים לרגשות, לחשיבה ולהתנהגות. התכנית בנויה במטרה לאפשר לסטודנטים לקבל תמונה רחבה ומעמיקה של הפסיכולוגיה דרך היכרות עם התחומים הבולטים בה והבנת מערכות הקשרים ביניהם.

המקבץ לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מקנה מושגי יסוד, תיאוריות מרכזיות וכלים מעשיים לניתוח והבנה של זהותו ומקומו של הפרט בחברה, קבוצות חברתיות, תרבות, מוסדות ותהליכים בחברה הישראלית והאנושית לגווניה השונים, ולהובלת שינוי חברתי.

המקבץ ללימודי מגדר מציע ניתוח מגדרי ביקורתי של מאגרי הידע הקיימים בתחומי הפסיכולוגיה והסוציולוגיה. הלימודים מקנים הבנה מעמיקה של פעילות הגומלין שבין החברה לפרט בתהליך הבניית תפקידי המגדר, גיבוש הזהות המגדרית והשפעותיהם של תהליכים חברתיים תלויי-מגדר על עיצוב מציאות חיינו.

# מקבץ פסיכולוגיה

הפסיכולוגיה עוסקת בחקר ההתנהגות האנושית על היבטיה השונים. בין השאר ניתן לחלק את תחומי הפסיכולוגיה המגוונים לשניים: תחומים בעלי האוריינטציה המחקרית ותחומים בעלי אוריינטציה יישומית. התחומים בעלי האוריינטציה המדעית כוללים תהליכים קוגניטיביים (למידה, זיכרון, חשיבה, שפה וכו'), התפתחות וגדילה, חישה, תפיסה, רגשות, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה, נוירו-פסיכולוגיה ועוד. נושאים אלה משמשים כר נרחב למחקרים מדעיים מגוונים. התחומים בעלי האוריינטציה היישומית כוללים בין השאר פסיכולוגיה קלינית, פסיכותרפיה, מבחנים פסיכולוגים, פסיכולוגיה ייעוצית-חינוכית, פסיכולוגיה ארגונית ועוד. אולם חלוקה זו רחוקה מלהיות חדה וברורה, משום שכן קיימת השפעה הדדית נרחבת בין התחומים המדעיים והיישומיים. המקבץ בפסיכולוגיה משקף את המגוון העשיר של תכנים אלה. התכנית בנויה כך שהיא מאפשרת לסטודנטים לקבל תמונה רחבה של הפסיכולוגיה כדיסציפלינה מדעית דרך היכרות עם התחומים הבולטים בה והבנת מערכות הקשרים ביניהם.

## תנאי הלימוד במקבץ בפסיכולוגיה

- בתכנית דו חוגית עם החוגים חינוך ופסיכולוגיה – **לא ניתן** לבחור במקבץ פסיכולוגיה.
- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות במקבץ (30 בתכנית החד חוגית / 20 בתכנית הדו חוגית), יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר, בנוסף לקורסי החובה.

## קורסי החובה:

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| מבוא לפסיכולוגיה (שיעור +תרגיל) | 5 | חובה | א' | | חובה | א' |
| פסיכולוגיה חברתית / מוטיבציה אנושית | 2 | חובה | ב' | | חובה | ב |
| פרו"ס אמפירי - דחק וחוסן | 2 | חובה | א | | חובה | א |
| פרוס | 2 | חובה | א | | חובה | א |

## קורסי הבחירה המוצעים הם:

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| גישות מתקדמות בחקר המוח | כל השנים | | 2 |
| מתבגרים שסוטים מהתלם: עבריינות נוער | | | 2 |
| פילוסופיה של הנפש | | | 2 |
| תיאוריות אישיות | | | 2 |
| איך חוקרות בריאות נפש בשוליים | | | 4 |
| מבוא למדעי המוח | | | 2 |
| פסיכולוגיה של הבריאות | | | 2 |
| בחירה בקבלת החלטות | | | 2 |
| תודעה ובריאות: מנגנונים פסיכוביולוגיים | | | 2 |
| מבוא למדעי המיניות (נוירוסקסולויגה ) | | | 2 |
| פסיכולוגיה חברתית | ב+ג | | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| פסיכולוגיה קוגנטיבית | ב+ג | | 2 |
| מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית | ב + ג | | 2 |
| פסיכופתולוגיה | ב +ג | | 2 |
| נפלאות המוח היולד : מיניות, תודעה ואבולוציה | ג | | 2 |
| ***סמינר במקבץ פסיכולוגיה - דימוי גוף: מהעצמי לפוליטי** | ג | כל קורסי המיומנויות.<br>כל קורסי החובה במקבץ.<br>פטור מאנגלית | 6 |
| *סמינר : נרטיב וסיפור החיים | ג | כל קורסי המיומנויות.<br>כל קורסי החובה במקבץ.<br>פטור מאנגלית | 6 |
| | | | |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

# מקבץ ללימודי מגדר

סוגיות של מגדר עולות תדיר בחיי היומיום במפגש עם בני משפחה וחברים, עם חברי הקהילה שלנו וקהילות אחרות, באמצעי התקשורת, במרחב הציבורי, ובהקשרים של בריאות, חינוך, ומדיניות. הצורך להבין כיצד מגדר משפיע מבחינה תרבותית, דתית, חברתית, מינית, וגופנית רק הולך וגובר ומזמין לא אחת תגובה ופעולה. מקבץ לימודי מגדר מנסה לענות על צורך זה תוך פריסה של מגוון פרספקטיבות וסוגיות מגדריות. הקורסים השונים מעניקים לסטודנטים.ות ידע על המרחב החברתי והתרבותי המורכב מגדרית שבו אנחנו מתנהלים.ות, תוך פתוח יכולת התבוננות ונתוח מעמיקים. הקורסים במקבץ בוחנים כיצד סוגיות של מגדר מצטלבות עם גזע, מיניות, דת, מוגבלות, אתניות ולאומיות ויוצרות מציאות 'שקופה' של אי שוויון. ידע שהצטבר בתחומים כמו פסיכולוגיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, לימודי תרבות, היסטוריה ועוד יאפשר לסטודנטים.ות להבין סוגיות אלה לעומקן. הלימודים מקנים היכרות עם כלי מחקר במדעי החברה והרוח שנועדו לזהות, למפות ולנתח את המציאות מפרספקטיבה מגדרית, וכן אסטרטגיות ומהלכים שנועדו לקדם צדק חברתי. הקורסים השונים יעניקו מיומנויות אקדמיות של ניתוח וכתיבה בתחומי ידע מגוונים וכן מיומנויות פעולה בשטח בנושאים מגדריים במסגרת קורס משלב עשייה.

**תנאי הלימוד במקבץ ללימודי מגדר**

על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות במקבץ (30 בתכנית החד חוגית / 20 בתכנית הדו חוגית), יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר, בנוסף לקורסי החובה.

**קורסי החובה:**

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| מבוא ללימודי מגדר | 4 | חובה | א | | חובה | א |
| מגדר, אינטימיות ומיניות | 2 | חובה | ב | | חובה | ב |
| מגדר בשדה והתנסות מעשית | 4 | חובה | ג | | חובה | ג |

**קורסי הבחירה המוצעים הם:**

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| סכנה כפולה: הישרדות של נשים בשואה | כל השנים | | 2 |
| אתה חברה שלי - מבוא לתיאוריה קווירית | | | 2 |
| אלות, שדות ועולות לרגל – נשים קדושות בארץ ובעולם | | | 2 |
| להט"ב בחברה הישראלית- זהות קהילה וחברה | | | 2 |
| הקהילה לא שותקת | | | 2 |
| המסע אל "נחלת הכלל – "נכסים משותפים, מגדר ואקו פמיניזם | | | 2 |
| מגדר בשדה והתנסות מעשית | | | 2 |
| מגדר ומשפט | | | 2 |
| מגדר וקונפליקט: ביטחון, כלכלה וסביבה בראייה מגדרית | | | 2 |
| מגדר ומדע: פריון, טכנולוגיה וחברה | | | 2 |
| קשר משפחתי מבט עכשווי על משפחות בישראל | | | 2 |
| גבריות יהודית מהתנ"ך ועד הפלמ"ח | | | 2 |
| איך חוקרות בריאות נפש בשוליים | | | 2 |
| פמניזם ושינוי חברתי ביהדות | | | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| מבוא למדעי המיניות (נוירוסקסולוגיה) | ב | | 2 |
| סמינר: נרטיב וסיפורי החיים | ג | כל קורסי המיומנויות. כל קורסי החובה במקבץ פטור מאנגלית | 6 |
| | | | |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

## מקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

סוציולוגיה היא תחום ידע מרכזי במדעי החברה. הסוציולוגיה מתבוננת במצבים חברתיים ומפתחת מחשבה ביקורתית ויכולת יישום של מושגים ותיאוריות להבנתם וניתוחם. המקבץ לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יקנה מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות להבנה וניתוח של קבוצות, חברות, מוסדות ותהליכים בחברה האנושית. יילמדו נושאים כמו אנתרופולוגיה, חברה ותרבות בעבר ובחברה המודרנית, ערכים ונורמות, מוסד המשפחה, חברות, סטייה וקונפורמיות חברתית, תהליכים חברתיים בקבוצה הקטנה, מיעוטים ו"אחרים", דת וקבוצות דת, ארגונים כלכליים וחברתיים, התנהגות קולקטיבית, ריבוד ואי-שוויון חברתי ועוד. מקום מיוחד יוקדש לניתוח תהליכים בחברה הישראלית תוך התמקדות בנושאים של רב-תרבותיות, מגדר, מיעוטים וערבים בישראל - בדגש אזורי של צפון הארץ.

### תנאי הלימוד במקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות במקבץ (30 בתכנית החד חוגית / 20 בתכנית הדו חוגית), יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר, בנוסף לקורסי החובה.

### קורסי החובה:

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| מבוא לסוציולוגיה (שיעור +תרגיל) | 5 | חובה | א | | חובה | א |
| מבוא לאנתרופולוגיה חברתית (שיעור + תרגיל) | 5 | חובה | א | | חובה | א |
| החברה הישראלית / תיאוריות סוציולוגיות | 4 | בחירה מכוונת | ב | | בחירה מכוונת | ב |

### קורסי הבחירה המוצעים הם:

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| החברה הישראלית | כל השנים | | 4 |
| תיאוריות סוציולוגיות | | | 4 |
| קשר משפחתי מבט עכשווי על משפחות בישראל | | | 2 |
| חברה וסביבה (סוציולוגיה סביבתית) | | | 2 |
| איך חוקרות בריאות נפש בשוליים | | | 4 |
| רגשות כהתנהגות חברתית – גישות פמיניסטיות וביקורתיות | | | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| פמניזם סוציאליסטי | | | 2 |
| אנתרופלוגיה של הפסיכולוגיה : מבט מקרוב על הנפש | | | 2 |
| בחזרה לטבע - חברה, סביבה ואהבה | | | 2 |
| להט״ב בחברה הישראלית- זהות קהילה וחברה | | | 2 |
| מוזיקה זה החיים : מחשבות סוציולוגיות | | | 2 |
| סמינר במקבץ סוציולוגיה - פריפריה אהובתי - חברה, כלכלה, מדינה ואנשים | | | 6 |
| *סמינר : זהות, משמעות ויחסי כוח | | | 6 |

*על סטודנט במקבץ זה לבחור סמינר אחד מתוך השלושה המוצעים.

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

# מקבץ קיימות

לאתגרי הסביבה השלכות חברתיות וכלכליות רבות. ההתמודדות עימם הביאה לתובנה כי נדרשת פרספקטיבה רחבה הלוקחת בחשבון את הקשר ההדדי של הסביבה, החברה והכלכלה. מטרת המקבץ הינה להקנות ידע רב תחומי בתחומים אלו, ולפתח פתרונות יצירתיים לאתגרים הבוערים ביותר בסדר היום העולמי - פיתוח וצמיחה כלכליים וניהול אחראי של משאבי הטבע, תוך הקפדה על צדק חברתי בעידן של משבר האקלים.

הבוגרים שלנו יוכלו להשתלב במגוון תפקידים במגזר העסקי, החברתי והציבורי ולהפוך לסוכני שינוי סביבתי וחברתי. הלימודים אינם דורשים ידע מוקדם במדעים

מטרתנו הינה להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי ופרקטי לקידום צדק סביבתי ולצמצום פערים חברתיים וכלכליים המשפיעים על ומושפעים מהמשבר הסביבתי. לשם כך, ילמדו במקבץ מגוון קורסים שיאפשרו להם לתרום לפיתוח וצמיחה כלכליים וניהול אחראי של משאבי הטבע, תוך הקפדה על צדק חברתי.

## תנאי הלימוד במקבץ קיימות

על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות בכול מסלול, יש ללמוד בנוסף לקורסי החובה, קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר. ניתן לבחור גם חלק מהקורסים ממדעי הסביבה . על מנת לבחור קורסים כאלו יש לפנות ישירות לרכזת החוג או לראש המקבץ, ד"ר גל קרסו רומנו

**קורסי החובה:**

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| מבוא לאקולוגיה | 2 | חובה | א | | חובה | א |
| מבוא לקיימות | 2 | חובה | א | | חובה | א |
| קיימות וכלכלה עירונית | 2 | חובה | א | | חובה | א |
| GIS | 2 | חובה | ב | | חובה | ב |
| כלכלה סביבתית | 2 | חובה | ב | | | |

**קורסי הבחירה המוצעים הם:**

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| אנרגיה ומשבר האקלים | כל השנים | | 2 |
| בינה מלאכותית ככלי למחקר ולמימוש עקרונות הקיימות | | | 2 |
| בריאות וסביבה | | | 2 |
| כלכלה סביבתית | | | 2 |
| למידה חוץ כיתתית | | | 2 |
| ניהול משאבי טבע וסביבה | | | 2 |
| סוגיות אקולוגיות בגליל | | | 2 |
| קיימות וכלכלה עירונית | | | 2 |
| שותפות ואנוכיות בעולם החי | | | 2 |
| הפוליטיקה של משבר האקלים | | | 2 |
| סוף עונה : אלקלים ואופנה | | | 2 |
| חברה וסביבה (סוציולוגיה סביבתית) | | | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| פסיכולוגיה סביבתית | | | 2 |
| סמינר במקבץ סביבה וחברה : צדק סביבתי, חברתי וכלכלי | ג | כל קורסי המיומנויות<br>כל קורסי החובה במקבץ<br>פטור מאנגלית | 6 |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

## חטיבת לימודי ישראל

בחטיבת לימודי ישראל לומדים וחוקרים את ההיסטוריה, התרבות, החברה והפוליטיקה של מדינת ישראל בהקשרה המקומי, האיזורי והגלובלי. הלימודים בחטיבה הם רב-תחומיים ומטרתם להכשיר את הסטודנטים להבנה מעמיקה ויסודית של נושאים הנוגעים לעמים, לחברות ולגורמים החברתיים והתרבותיים אשר פעלו ופועלים בהקשר הישראלי.

לצד היכרות מעמיקה עם הכוחות שעיצבו ומעצבים את החברה הישראלית בעבר ובהווה ירכשו הסטודנטים והסטודנטיות בחטיבה כישורי חשיבה, מחקר ועשייה שיעניקו להם יכולות התמודדות עם סוגיות אקטואליות הקשורות בפיתוחה של ישראל כחברה וכמדינה בהווה ובעתיד, ולהשתלב במגוון תפקידים של מובילות ומנהיגות, בשדה הציבורי, החינוכי והחברתי. תוכנית הלימודים עוסקת בהקשרים הרחבים של ישראל בעת החדשה ומתמקדת במבנים החברתיים התרבותיים והממסדיים של ישראל, תוך כדי מתן דגש ליחסיה עם העולם היהודי והמערכת הבינלאומית, לסוגיות של מיעוטים ומתחים פנימיים, ליחסי ישראל עם העולם הערבי לגווניו, לשאלות של אידיאולוגיה, הגות, תרבות, אומנות וצמתי הכרעה היסטוריים הרלוונטיים גם לסדר היום האקטואלי.

# מקבץ היסטוריה של ישראל

הלימודים במקבץ זה יתמקדו בהיסטוריה רחבה של ארץ ישראל ואוכלוסייתה בעידן המודרני. המקבץ יעסוק בהתהוות הפוליטית של המרחב הארץ-ישראלי מהתקופה העות'מאנית ואילך, בצמיחת התנועות הלאומיות, הציונות ומדינת ישראל. נשים דגש על הבנת המגוון החברתי, הדתי והתרבותי בארץ, על נקודות מפגש וחיכוך בין הקבוצות השונות החיות בה וכן על צמתי ההכרעה שעיצבו את מדינת ישראל מראשיתה ועד ימינו. דרך למידה חוויתית המשלבת יציאה למרחב הגלילי, הסטודנטים ירכשו השכלה רחבה וכן מיומנויות כתיבה ומחקר.
מטרת המקבץ היא להעניק לסטודנטיות ולסטודנטים ידע יסודי ומקיף בהיסטוריה המודרנית של הארץ, של תושביה ושל מדינת ישראל, לצד כלים למחקר היסטורי ולכתיבה עיונית .

**קורסי החובה:**

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ההיסטוריון מול סערת ההיסטוריה | 2 | חובה | א' | --- | חובה | א' |
| 30 השנים ששינו את פני הארץ: סוגיות בתקופת המנדט הבריטי | 2 | חובה | ב | --- | חובה | ב |
| פרוסמינריון | 4 | חובה | א | | חובה | א |

**קורסי הבחירה המוצעים הם:**

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| בין כיבוש פולין לנפילת ברלין | כל השנים כל השנים | | 2 |
| מדינה קטנה עם שפם: ישראל עד 1967 | | | 2 |
| תולדות הצילום כתולדות התקופה המודרנית | | | 2 |
| "יהודי גרמניה, 1750-1938" | | | 2 |
| אישים וסוגיות בציונות | | | 2 |
| יהודי עיראק: היסטוריה, הגירה, מאבק והשתלבות | | | 2 |
| גלויות ישראליות: מולדת וגלות בשיח הישראלי | | | 2 |
| הזדמנויות והחמצות בתולדות הסכסוך הישראלי-פלסטיני | | | 2 |
| שסעים, סדקים וקרעים: ישראל בצמתי הכרעה | | | 2 |
| מחשבות ומושגים על החיים במאה ה-21 | | | 2 |
| ארץ ישראל בעת החדשה: דמיון ומציאות | | | 2 |
| שפים בארץ המנזרים | | | 2 |
| "משיח לא בא? משיחיות ומשיחים בהיסטוריה היהודית" | | | 2 |
| מציידים לקטים לחקלאים ורועים | | | 2 |
| תנועות חברתיות במבט גלובלי | | | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| האבולוציה התרבותית של האדם | | | 2 |
| הרפובליקה הישראלית: מדינת ישראל בין ששת הימים לאינתיפאדה הראשונה | | | 2 |
| המחשבת הפוליטית של בן גוריון | | | 2 |
| כשהגיטרה מנסרת: פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי. | | | 2 |
| להעיר את סינדרלה: תרבות חומרית והיסטוריה נשית | | | 2 |
| חפירה ארכיאולוגית לימודית | | | 2 |
| דפוסים בתולדות ההתיישבות הציונית | | קורס מקוון | 2 |
| בין ישראל לעמים: מסע אל מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם ולאימפריות ששלטו בארץ במרוצת הדורות | | | 2 |
| "אשמתנו? דתי וחילוני מציגים את הרקע לעימותים מרכזיים בחברה הישראלית" | | | 2 |
| עבר שנשאר: זיכרון השואה בישראל | | | 2 |
| יצירת התרבות הציונית, 1900-2000 | | | 2 |
| ארץ ישראל בעת החדשה: דמיון ומציאות | | | 2 |
| יהודי גרמניה 1750-1938 | | | 2 |
| סוריה בעת החדשה | | | 2 |
| לבנון בעת החדשה | | | 2 |
| "עולם על הקצה": מבוא היסטורי, חברתי ותרבותי למאה ה-20 | | | 2 |
| סמינר קונפליקט מקומי, קונפליקט גלובאלי | **שנה ג** | | 6 |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

# מקבץ ממשל ומדיניות – ישראל במרחב הגלובאלי

המקבץ מתמקד בתחומי ממשל, מנהיגות, מדיניות וחקר סכסוכים בהקשר הישראלי, וכן בסוגיות של חברה ותרבות. נכיר לעומק את המציאות הישראלית דרך קורסים שיעסקו במנהיגות, במגוון החברתי והאידיאולוגי, ובמבנה החוקתי והפוליטי של מדינת ישראל. נבחן דילמות אסטרטגיות בזירה הגלובלית בצל הקונפליקט הישראלי-פלשתיני. הקורסים במקבץ עוסקים במתח שבין מלחמה ושלום, דמוקרטיה וקונפליקט, וכן בין רב-תרבותיות, מסורת וחילון, פיתוח, רווחה ואיכות הסביבה.

נבחן את התרבות והאמנות הישראלית לגווניה - ובכלל זה קולנוע, ספרות, טלוויזיה והגות.

דרך למידה חוויתית המשלבת יציאה למרחב הגלילי, הסטודנטים ירכשו השכלה רחבה וכן מיומנויות כתיבה ומחקר .

המקבץ יקנה ידע ויקדם הבנה של המציאות הישראלית ויציע כלים למנהיגות ואקטיביזם לצד מיומנויות שיאפשרו לבוגר/ת להשתלב במערכות ציבוריות ובארגוני חברה אזרחית.

על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות בכול מסלול, יש ללמוד בנוסף לקורסי החובה, קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר.

**קורסי החובה:**

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| מבוא לפוליטיקה וממשל | 2 | חובה | א' | --- | חובה | א' |
| ניהול ויישוב סכסוכים מתאוריה למעשה | 4 | חובה | א | --- | חובה | א |

**קורסי הבחירה המוצעים הם:**

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| הזדמנויות והחמצות בתולדות הסכסוך הישראלי-פלסטיני | כל השנים | | 2 |
| דתיות וחילוניות בישראל | | | 2 |
| הדמוקרטיה בישראל: מבט היסטורי והשוואתי | | | 2 |
| דמוקרטיה וכבוד האדם בישראל | | | 2 |
| יסודות המשפט במדינת ישראל | | | 2 |
| זהות ואזרחות בישראל | | | 2 |
| Arab Society in Israe | | | 2 |
| אתגריה של הדמוקרטיה הליברלית בישראל: מבט היסטורי והשוואתי | | | 2 |
| אישים וסוגיות בציונות | | | |
| החברה הערבית בישראל | | | |
| גלויות ישראליות: מולדת וגלות בשיח הישראלי | | | |
| יהודי עיראק: היסטוריה, הגירה, מאבק והשתלבות | | | 2 |
| סמינר קונפליקט מקומי, קונפליקט גלובאלי | ג' | כל קורסי המיומנויות<br>כל קורסי החובה במקבץ<br>פטור מאנגלית | 6 |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן
**

# חטיבת מדעי הרוח

החטיבה למדעי הרוח מזמנת הכרות מעשירה ומעמיקה עם אוצרות התרבות, התבונה והמחשבה האנושית.

לימודי הרוח מתמקדים ברכישת ידע נרחב ובפיתוח חשיבה ביקורתית. בנוסף, הקורסים בחטיבת מדעי הרוח מציגים נקודות מבט מגוונות על תופעות בעולם – ובכך חושפים רעיונות חדשניים ומסקרנים אודות העולם בו אנו חיים.

על כן הלימודים במדעי הרוח רלוונטיים לסטודנטים אוהבי אדם ועולם באשר הם.

בנוסף על הלימודים האקדמיים, חטיבת מדעי הרוח מטפחת פעילות בלתי פורמלית יוצאת דופן.

בחטיבה שלשה מקבצים: מקבץ פילוסופיה, מקבץ אמנות ותרבות ומקבץ חקר התודעה.

# מקבץ פילוסופיה

'פילוסופיה' משמעותה אהבת החוכמה (ביוונית: 'פילו'- אהבה, 'סופיה' – חכמה), וכשמה כן היא, מכירה לנו אוצרות יסוד במחשבה האנושית ומהווה עד היום את אבן הפינה של הרוח, החברה ומדעי הטבע. העיסוק הפילוסופי משפר את חדות החשיבה, יכולת הניסוח ותשומת הלב לאחר. תכנית המקבץ מתמקדת בלימודי הלוגיקה (תורת ההיגיון), אתיקה (תורת המוסר), אתיקה סביבתית, פילוסופיה פוליטית ופילוסופיה של המדע, המסייעים לביקורת ועשייה מושכלת. קורסי המקבץ מספקים לסטודנטים ידע וכלים רבי ערך להתפתחות אישית, הרחבת אופקים ושיפור ההישגים במגוון תחומי ידע אחרים.

על מנת להשלים ל-נ"ז הנדרשות במסלול יש ללמוד סמינריון במקבץ פילוסופיה וקורסי בחירה.

**קורסי החובה:**

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| אתיקה / מבוא למטאפיסיקה | 2 | חובה | א' | | ---- | - |
| מבוא ללוגיקה א' (שיעור + תרגיל) | 3 | חובה | | | חובה | א' |
| מבוא ללוגיקה ב' (שיעור +תרגיל) | 2 | חובה | | | חובה | |
| מבוא לפילוסופיה יוונית אריסטו וההלניסטים (שיעור +תרגיל) | 3 | חובה | | | חובה | |
| מבוא לפילוסופיה יוונית סוקרטס ואפלטון (שיעור +תרגיל) | 3 | חובה | | | חובה | |
| מבוא לפילוסופיה חדשה: האמפיריציסטים וקאנט | 2 | חובה | ב' | | --- | - |
| מבוא לפילוסופיה חדשה: הרציונליסטים | 2 | חובה | | | --- | |

**קורסי הבחירה המוצעים הם:**

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| תורת ההכרה והתודעה | כל השנים | | 2 |
| פילוסופיה פוליטית | | | 2 |
| מבוא לפילוסופיה של המדע – פוזיטיביסטים | | | 2 |
| על הסליחה | | | 2 |
| אסתטיקה | | | 2 |
| פילוסופיה וקולנוע | | | 2 |
| חקר התודעה באמצעות תנועה | | | 2 |
| תודעה מגולמת בגוף | | | 2 |
| הקרב על הנפש – סוגיות בפילוסופיה של הפסיכולוגיה והפסיכיאטריה | | | 2 |
| פילוסופיה מהסרטים: סוגיות פילוסופיות בראי הקולנוע | | | 2 |
| סמינר קסם התודעה - חקר החוויה האנושית | ג' | כל קורסי המיומנויות | 6 |
| | | כל קורסי החובה במקבץ | |
| | | פטור מאנגלית | |
| | | | |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

# מקבץ חקר התודעה

מקבץ חקר התודעה מקנה ידע מגוון ורחב בחקר התודעה – נושא מרתק שנמצא כיום בחזית המחקר בתחומים שונים (כגון נוירופסיכולוגיה ובינה מלאכותית). התוכנית מתמקדת בפן החיובי של חקר התודעה והחוויות האנושיות לסוגיהן.

המחקר המדעי בנושא התודעה והחוויה הסובייקטיבית צמח בעשרות השנים האחרונות בכיוונים מפתיעים, ועל כן הקורסים בתכנית עוסקים בחקר התודעה מזוויות מגוונות. למשל: התודעה בתרבויות ודתות שונות, הקשר בין כאב ועונג, מיניות, תיאוריות אבולוציוניות אודות התפתחות התודעה, ומצבים מוחיים ותודעתיים בזמן פעילויות שונות (למשל מדיטציות, פעילות גופנית, ועוד). בנוסף, יתקיימו מספר סדנאות מעשיות בחקר התודעה.

במסגרת הלימודים במקבץ מתאפשרת לסטודנטים בחירה רחבה בין הקורסים השונים, בהתאם להעדפות אישיות ותחומי עניין.

לימודי חקר התודעה מטרתם, בין השאר, לפתח אצל הסטודנטים את יכולת החשיבה החדשנית והביקורתית. הכשרה זאת הולמת את המיומנויות הנדרשות הן באקדמיה והן בתעשייה של המאה ה-21.

**קורסי החובה:**

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| פילוסופיה של הנפש | 2 | חובה | א | | חובה | א' |

**קורסי הבחירה המוצעים הם:**

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| מציידים לקטים לחלקאים ורועים | כל השנים | | 2 |
| האבולוציה התרבותית של האדם | | | 2 |
| נפלאות המוח היולד: מיניות, תודעה ואבולוציה | | | 2 |
| עבודת החלום ושפת החלימה | | | 2 |
| גמישות מחשבתית ויצירתיות | | | 2 |
| מבוא למדעי המוח | | | 2 |
| תודעה מגולמת בגוף | | | 2 |
| תורת ההכרה והתודעה | | | 2 |
| פילוסופיה וקולנוע | | | 2 |
| פילוסופיה של המדע – פוזיטיביסטים | | | 2 |
| תודעה ובריאות: מנגנונים פסיכוביולוגיים | | | 2 |
| פוסט-הומניזם: בין אדם, אובייקטים, עולם | | | 2 |
| תפיסה חושית | ג | | 2 |
| סמינר במקבץ תודעה: קסם התודעה, חקר החוויה האנושית | | | 6 |
| טכנולוגיה, מוח ועתיד האנושות | ב ו ג | | 2 |
| פסיכולוגיה קוגנטיבית | | | 2 |

# מקבץ אמנות ותרבות

המקבץ לאמנות ולתרבות יאפשר לכל סטודנט.ית הכרות עם תיאוריות תרבות ועם עשייה אמנותית מגוונת במטרה לאפשר להם.ן ללמוד על כוחה של אמנות – ציור, צילום, פסול, ספרות, קולנוע, מוסיקה, ועוד - ועל יצירתיות תוך התנסויות מעשיות בתחומי האמנות השונים בעצמם.ן. הסטודנטים.יות ילמדו במהלך הלימודים קורסים עיוניים העוסקים בתיאוריה ובהיסטוריה של האמנויות – כמו אמנות בחברה, אמנות חזותית, היסטוריה של הצילום, תיאוריות תרבות, מדע בידיוני - בקשר ביניהן לבין המציאות החברתית ובערך המוסף שהאמנויות והתרבות מעניקים לחיינו. במהלך התואר יבחרו הסטודנטים.ות קורסים מעשיים באמנות חזותית, כמו פסול, רשום, ציור, צורפות, קרמיקה במכון לאמנות בתל חי ו/או לבחור כתיבה יצירתית, סדנאות צילום, קולנוע ועוד.

**קורסי החובה:**

| שם הקורס | נ"ז | חד חוגי | שנה | דרישות קדם | דו חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|---|---|
| מהמונה לאיזה ל 1984 : אמנות, תרבות, חברה | 2 | חובה | א | | חובה | א |
| תיאוריות תרבות | 2 | חובה | ב | | חובה | ב' |

**קורסי הבחירה המוצעים הם:**

| שם הקורס | שנה | דרישות קדם | נ"ז |
|---|---|---|---|
| פילוסופיה וקולנוע | כל השנים | | 2 |
| שפים בארץ המנזרים | | | 2 |
| הזדמנויות והחמצות בתולדות הסכסוך הישראלי-פלסטיני | | | 2 |
| האבולוציה התרבותית של האדם | | | 2 |
| המחשבת הפוליטית של בן גוריון | | | 2 |
| כשהגיטרה מנסרת : פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי. | | | 2 |
| שפים בארץ המנזרים | | | 2 |
| סוגיות בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית | | | 2 |
| פילוסופיה מהסרטים : סוגיות פילוסופיות בראי הקולנוע | | | 2 |
| לקרוא ולכתוב סיפורים : סדנא וקריאה ספרותית וכתיבה יצירתית | | | |
| קולות של עבדים : תרבות של שיעבוד והתנגדות בארה"ב | | | 2 |
| בין ישראל לעמים : מסע אל מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם ולאימפריות ששלטו בארץ במרוצת הדורות | | | 2 |
| עולם על הקצה מבוא היסטורי חברתי ותרבותי למאה ה-20 | | | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| תורת ההכרה והתודעה | | | 2 |
| פילוסופיה, סרטים וסרטונים | | | 2 |
| עבודת החלום ושפת החלימה | | | 2 |
| חקר התודעה באמצעות תנועה | | | 2 |
| מבוא למדעי המוח | | | 2 |
| בינה מלאכותית ככלי למחקר ולמימוש עקרונות הקיימות | | | 2 |
| סכנה כפולה: הישרדות של נשים בשואה | | | 2 |
| המסע אל "נחלת הכלל" – נכסים משותפים, מגדר ואקו פמיניזם | | | 2 |
| גבריות יהודית מהתנך ועד הפלמח | | | 2 |
| דמוקרטיה וכבוד האדם בישראל | | | 2 |
| ניהול ויישוב סכסוכים: מתאוריה למעשה | | | 2 |
| מדינה קטנה עם שפם: ישראל עד 1967 | | | 2 |
| מציידים לקטים לחקלאים ורועים | | | 2 |

**החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון ובמאזן **

# שילוב אקדמי - המכון לאומנויות והחוג ללימודים רב-תחומיים

## תכנית חד חוגית

הלימודים במסלול זה נועדו לתלמידי המכון לאמנויות בתל חי החפצים לזכות בתואר אקדמי.
הם נפרשים על פני ארבע שנים, במהלכן יידרש הסטודנט לצבור כ-20-22 נ"ז אקדמיות מדי שנה, על פי הפירוט בהמשך.
תכנית השילוב האקדמי תכלול את המקבצים הבאים:

| | |
|---|---|
| מקבץ כללי | 34 נ"ז |
| קורס רוח+ קורס בינתחומי | 4 נ"ז |
| מקבץ תרבות ורוח לשילוב אקדמי | 40 נ"ז |
| קורסים אקדמים במכון לאומנויות | 12 נ"ז |
| הכרות בלימודים במכון לאומנויות | **עד** 30 נ"ז |

המקבץ הכללי כולל קורסי בחירה מכלל החוג.

המקבץ תרבות ורוח כולל 2 סמינריונים.

סה"כ נדרשים הסטודנטים במסלול המשולב לצבור לפחות 78 נ"ז בקורסים אקדמיים, נוסף להכרות בלימודים במכון לאמנויות. ההכרות הן אישיות ויינתנו על סמך טבלת הקורסים שהוכרו על ידי החוג ועל סמך ציוניו של הסטודנט.

ניתן לצבור עד 30 נ"ז של הכרות לא אקדמיות, מהקורסים הנלמדים במכון לאמנויות. אם הסטודנט אינו זכאי להכרה במלוא 30 נ"ז, יהיה עליו להשלים את הנקודות החסרות בקורסי בחירה מן החוג.

**הערות:**

1. התכנית שהוצגה להלן מהווה מסלול מוגדר. סטודנט של המכון לאומנויות הבוחר מסלול אקדמי שונה, **אינו נחשב לתלמיד השילוב האקדמי**. משום כך החוג ללימודים רב-תחומיים אינו יכול לערוב לכך שישלים את לימודיו לתואר אקדמי בתוך ארבע שנים, בשל אילוצי מערכת שיתכנו.

3. המכללה האקדמית תל-חי שומרת לעצמה את הזכות לשנות את מבנה הקורסים מעת לעת.

4. סטודנטים שיפסיקו לימודיהם במכון לאמנויות – המשך לימודיהם בחוג ללימודים רב תחומיים אינו מובטח אוטומטית, דיון בהמשך לימודיהם יתקיים בוועדת המעקב החוגית בתאום עם מדור רישום.

### תנאי הקבלה לתכנית

תנאי הקבלה לתכנית זהים לתנאי הקבלה לחוג ללימודים רב-תחומיים.

[1] למען הסר ספק, התכנית המפורטת להלן מתייחסת למערכת הלימוד בחוג ללימודים רב-תחומיים, ולא לתכנית הלימודים במכון לאמנות.

# מקבץ חינוך בחוג ללימודים רב- תחומיים

המקבץ מיועד לסטודנטים המעוניינים ללמוד בחוג לחינוך, אך אינם עומדים בתנאי הקבלה לחוג זה. מקבץ זה מיועד להעניק אפשרות נוספת לקבלה לחוג לחינוך, על סמך ההישגים בתכנית. בתום שנה א' ניתן:

1. ללמוד בתכנית דו חוגית בחוגים חינוך ולימודים רב תחומיים.
2. להמשיך את לימודי התואר בתכנית חד חוגית בחוג ללימודים רב תחומיים.

תנאי המעבר לחוג לחינוך הם:

| שם הקורס | נ"ז | הציון הסופי הנדרש |
|---|---|---|
| ההיסטוריון מול סערות ההיסטוריה | 2 | ציון מינימום של 75 |
| היסטוריה של החינוך | 2 | ציון מינימום של 80 |
| למידה חוץ כיתתית | 2 | ציון מינימום של 75 |
| מבוא לאנתרופולוגיה חברתית (שיעור + תרגיל) | 5 | ציון מינימום של 75 |
| מבוא ללימודי מגדר | 4 | ציון מינימום של 75 |
| מבוא לסוציולוגיה | 5 | ציון מינימום של 75 |
| מבוא לסטטיסטיקה א' (שיעור + תרגיל) | 3 | ציון מינימום של 70 |
| מבוא לסטטיסטיקה ב' (שיעור + תרגיל) | 3 | ציון מינימום של 70 |
| מבוא לפילוסופיה של החינוך | 4 | ציון מינימום של 80 |
| מבוא לפסיכולוגיה ( שיעור + תרגיל) | 5 | ציון מינימום של 80 |
| מיומנויות אקדמיות | 4 | ציון מינימום של 75 |
| סה"כ | 39 | |
| **בנוסף ממוצע כולל של 80 לפחות בכל קורסי שנה א'** | | |

* החוג רשאי לשנות את שמות והרכב הקורסים

**<u>הבהרות כלליות:</u>**

1. תכנית הלימודים במקבץ חינוך מתפרסת על פני שנה אקדמית מלאה.
2. הלימודים במקבץ חינוך מורכבים מקורסי חובה של החוגים חינוך וללימודים רב תחומיים. היקף נקודות הזכות הנלמדות במסגרת תכנית זו, לא יפחת מ- 39 נ"ז.
3. כל הקורסים הנלמדים בתכנית הם קורסי חובה. תכנית הלימודים לא ניתנת לשינוי ולא ניתן להסיר ו/או להוסיף קורסים (למעט קורס רוח כלל מכללתי).
4. כל נקודות הזכות שנלמדו במסגרת מקבץ חינוך, מוכרות ונצברות לתכנית הלימודים החדשה, בהתאם לתנאים המפורטים לעיל.
5. קבלה לתכנית דו חוגית בחוגים חינוך ולמודים רב תחומיים, מאפשרת סיום לימודים לתואר, תוך שנתיים נוספות.
6. קבלה לתכנית חד חוגית בחוג לחינוך משמעותה לימוד שלוש שנים נוספות בחוג לחינוך בנוסף לשנה שנלמדה בחוג ללימודים רב- תחומיים.
7. על מנת להיות זכאי לתואר בחוג לחינוך – על ממוצע הציונים המשוקלל של הסטודנט להיות 75 לפחות.
8. במעבר חוג, השנתון הרלוונטי הוא שנתון השנה בה התקבל לחוג החדש.
9. בתום שנת הלימודים, על הסטודנט להגיש טופס בקשה למעבר בין חוגים, באתר מכללת תל חי - מדור רישום.
10. ההכרות והפטורים שיוכרו על סמך לימודים קודמים בחוג ללימודים רב תחומיים, רלוונטיים אך ורק לחוג זה, עם המעבר לחוג לחינוך, תתבצע בחינה מחודשת של ההכרות.

11. בתכניות מסוימות בחוג לחינוך, ההכרות (בקורסים שנלמדו במקבץ חינוך) יחשבו כחלק מקורסי הבחירה בחוג לחינוך, ויפחיתו את מכסת הבחירה. יחד עם זאת, ניתן לבחור בין הכרות בקורסים שנלמדו במקבץ חינוך, לבין לימוד קורסי בחירה בחוג לחינוך.

# מקבץ כלכלה וניהול בחוג ללימודים רב- תחומיים

## תכנית חד-חוגית

התכנית מיועדת לסטודנטים המעוניינים ללמוד בחוג לכלכלה וניהול אך חסרים את תנאי הקבלה הנדרשים.

**<u>תכנית הלימודים</u>**

| שם הקורס | ש"ס הרצאה ותרגול | נקודות זכות |
|---|---|---|
| חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 | 5 | 4 |
| יסודות החשבונאות | 4 | 4 |
| מבוא לכלכלה א' – מיקרו | 5 | 4 |
| מבוא לניהול | 2 | 2 |
| מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים א' | 5 | 4 |
| חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי 2 | 5 | 4 |
| מבוא לכלכלה ב' – מאקרו | 5 | 4 |
| מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים ב' | 5 | 4 |
| תמחיר וחשבונאות ניהולית | 3 | 3 |
| **סה"כ** | | **33** |

כמו כן, יש עוד 6 נ"ז קורסי בחירה רב שנתית כחלק מהתואר:

2 נ"ז- בחירה מהחוג לכלכלה וניהול, מתוך הקורסים: משא ומתן עסקי, משפט עסקי, משפט וכלכלה, יזמות, חשיבה יצירתית שיטתית.

4 נ"ז נוספים לבחירה עד סיום התואר – קורס מדעי הרוח+ קורס מסל הקורסים הבינתחומיים- רשימת קורסים מפורסמת באתר החוג.

***רצוי להירשם לקורסים אלו בשנה א'.**

בתום שנה א' ניתן להתקבל לשנה ב' בחוג לכלכלה וניהול לאחר עמידה בתנאים הבאים:

| | |
|---|---|
| חדו"א 1 | ציון 56 לפחות |
| חדו"א 2 | ציון 56 לפחות |
| מבוא לכלכלה א' | ציון 60 לפחות |
| מבוא לכלכלה ב' | ציון 60 לפחות |
| מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים א' | ציון 56 לפחות |
| מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים ב' | ציון 56 לפחות |
| **בנוסף לאמור לעיל יש להשיג ממוצע כולל של 70 לפחות בכל קורסי שנה א'.** | |

<u>הערה</u>:

א. עקב התנגשויות יתכן ויתקיימו לימודים בחלק מהקורסים דרך המסלול לאנשים עובדים בחוג לכלכלה וניהול. הלימודים במסלול לאנשים עובדים מתקיימים בימים חמישי ושישי, בימי חמישי בין השעות 08:30- 13:45. יתכן ויתקיימו לימודים במהלך חופשת סמסטר ובסמסטר הקיץ, כיוון ששני המסלולים לא חופפים מבחינת לוחות הזמנים.

## מקבץ פליאה למצטיינים

## מקבץ מצוינות בחוג ללימודים רב-תחומיים

**מקבץ פליאה** היא תכנית הצטיינות אקדמית. מטרתה להוות מרחב של הצטיינות אינטלקטואלית ולהעניק מסגרת מעוררת השראה שתאתגר ותדחוף קדימה סטודנטים בעלי פוטנציאל לתרומה מחקרית יוצאת דופן. התלמידים נבחרים לתכנית על פי איכויותיהם (בהירות מחשבה, מקוריות, קולגיאליות) וזוכים ליחס מיוחד ולציפיות מיוחדות: לצד מידה רבה יותר של חופש בבחירת תכני הלימוד, מצופה מהם עצמאות ומעורבות פעילה במגוון הפעילויות של המקבץ. המקבץ הוא רב פנים ומעמיק. לצד ההתמקדות ביצירתיות והתמחות בתחומי הרוח, המקבץ מספק היכרות עם המתרחש במדעי הטבע. מעבר להיבט הלימודי, המקבץ שם דגש מיוחד על יצירת קבוצה קולגיאלית שמתאפיינת באכפתיות עמוקה של המשתתפים זה לזה ולסביבתם האנושית. לבוגרי המקבץ יהיו מאפיינים של אנשי מחקר, אנשי רוח במובן הקלאסי וגם של מובילי דעה חברתיים. מקבץ פליאה מעניקה ללומדים בה מלגות לימודים משמעותיות המאפשרות להם להתרכז בפיתוח כישוריהם. במקבץ יפגשו המשתתפים עמיתים מוכשרים ויהיו חלק מקבוצה שבה יכולותיהם יוכלו לבוא לידי ביטוי.

עם סיום הלימודים, יקבלו בוגרים ובוגרות המקבץ, לצד התואר הראשון (B.A.), תעודת נלווה למקבץ פליאה למצטיינים.

<u>תהליך הקבלה:</u>

בנוסף לעמידה בתנאי הקבלה לחוג הרב תחומי, יוזמנו המעומדים לראיון אישי.

המעבר למקבץ משנת לימודים לשנה מתקדמת יותר, יותנה בעמידה בסיום הקורסים השונים בממוצע 85 ומעלה.

**קורסי החובה:**

****ייתכנו שינויים בקורסים בתוכנית פליאה ****

| שם הקורס | דרישות קדם | נ"ז | חד חוגי | שנה |
|---|---|---|---|---|
| הטקסטים המכוננים של תרבות המערב | | 4 | חובה | א |
| פרו"ס - אז מה הבעיה עם הסובייקט? | | 2 | חובה | |
| בעיית הרוע | | 2 | חובה | |
| אינטימיות ואנטומיה | | 2 | חובה | ב |
| מבט רב תחומי על ארץ סוערת | | 2 | חובה | |
| בעיית הרוע | | 2 | חובה | |
| קפקא | | 4 | חובה | ג |
| סדנת מצטיינים | | | חובה | א'+ב'+ ג' |
| סה"כ | | 16 | | |

**מסלול מותאם**

**פירוט תכנית הלימודים תחת החוג ללימודים רב תחומיים:**

<u>שנה א'-</u>

| שם הקורס | היקף נ"ז |
|---|---|
| מבוא לפסיכולוגיה | 4 |
| מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א' | 3 |
| מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה ב' | 3 |
| פרו"ס אתיקה ומוסר בעידן התעסוקתי המודרני | 2 |
| מבוא לסוציולוגיה | 4 |

<u>שנה ב'-</u>

| שם הקורס | היקף נ"ז |
|---|---|
| חדשנות וניהול ידע בעולם העבודה | 2 |
| הפוליטיקה ש הזהויות | 2 |
| פרו"ס - זקנים בכדי לעבוד? על עבודה והגיל השלישי | 2 |
| כשהגיטרה מנסרת: פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי | 2 |
| מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית | 2 |
| מבוא לאנתרופולוגיה | 2 |
| פסיכופתולוגיה | 2 |
| מבוא למגדר | 2 |

<u>שנה ג'-</u>

| שם הקורס | היקף נ"ז |
|---|---|
| אתנוגרפיות בשוק העבודה | 2 |
| פסיכולוגיה קוגנטיבית | 2 |
| תיאוריות אישיות | 2 |
| מלחמות מבחוץ ומלחמות מבפנים: היסטוריה, תרבות וברה בישראל 1948-1987 | 4 |
| "חקר חוויות אישיות בין עבודה למשפחה: שימוש באוטואתנוגרפיה ככלי להתבוננות עצמית" | 2 |
| מגדר ועולם העבודה | 2 |
| סמינר – משפחה עועבודה בחיי היום יום | 6 |

שנה ד'-

| שם הקורס | היקף נ"ז |
|---|---|
| כלכלה ועבודה - כלכלה פוליטית בישראל | 4 |
| הגוף העובד: מבוא לבריאות ותעסוקה | 2 |

# תקצירי הקורסים

## איך חוקרות בריאות נפש בשוליים

**ד"ר חדווה איל**

**7077965, 4 שש"ס , 4 נ"ז**

הקורס בוחן כיצד מנוהלים מרחבי בריאות בשוליים החברתיים והגאוגרפיים בישראל ומהם ההיבטים הממסדיים של ניהול זה. במהלך הקורס נדון באופנים בהם המיקומים בשוליים מעצבים מרחבים טיפוליים חדשים והגדרות חדשות של מעמד, בריאות הנפש, מגדר וסיוע. נדון במושגים: 'נפש', 'שיגעון', 'טיפול', 'אישי' ו'קולקטיבי'. נתבונן באופנים בהם תרבות רפואית ותרבות חברתית מעצבות ומשפיעות זו על זו, ובאמצעותם על מרחבים טיפוליים, תוך שימוש בדוגמאות שבמרכזן אוכלוסיות המוגדרות בשולי החברה או קבוצות מודרות. הקורס משלב מעבדה התנסותית אתנוגרפית.

## אינטימיות ואוטונומיה

**ד"ר אלי פיטקובסקי**

**7077855, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

תקופתנו מאפיינת בין השאר בדומיננטיות של ההשקפה המדעית ובהתפתחות טכנולוגית מואצת. הקורס יעסוק בטכנולוגיה ובהשקפת העולם המדעית מתוך פרספקטיבה מוסרית. עמודי התווך של הקורס יהיו יסודות בפילוסופיה של המדע ובפילוסופיה של המוסר. על בסיס היסודות נדון בשאלות מוסריות הכרוכות בדומיננטיות של המדע ובטכנולוגיות ספציפיות (בין השאר טכנולוגיות שעדיין לא קיימות). כמו כן, בשאלות מוסריות כלליות הנוגעות לתקופתנו, כמו למשל: האם יש דבר כזה קידמה מוסרית? האם יש אתגרים מוסריים ייחודיים שהקידמה הטכנולוגית מביאה עימה?

## אישים וסוגיות בציונות

**ד"ר אבי שילון**

**7078020, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

יעודכן בהמשך

## אלות, שדות ועולות לרגל – נשים קדושות בארץ ובעולם

**ד"ר עודד אבט**

**7045608, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

קורס זה יבחן פולחנים ואמונות שצמחו סביב דמויותיהן המרתקות של אלות, שדות ועולות לרגל בארץ ובעולם. מרבית הדתות העתיקות צמחו בחברות מסורתיות בהן הנהיגו היראַרכיה מגדרית נוקשה שהותירה את הנשים בשולי הזירות הפוליטיות והכלכליות. תורות דתיות רבות משקפות ערכים אלו, כפי שניתן להבחין בחלוקת התפקידים המסורתית בין גברים ונשים בטקסים, בתפילות ובגישה למרחבים קדושים. אולם בחינה מעמיקה יותר של מנהגים ואמונות עממיות מגלה שבניגוד למעמדן בעולם הגשמי, נשים רבות זוכות למעמד נכבד ולתפקידי מפתח דווקא בעולם הרוחני. במסע חוצה תקופות ותרבויות נאמץ גישה רב תחומית לחקור את שורשי הניגוד בין הקדושה שגברים ונשים מייחסים לדמויות מופת של אלות, לרוחות נשים נעלות ולעולות רגל נערצות, לבין מציאות חייהן של נשים בחברות מסורתיות.

## אלימות מגדרית – הבעיה ופתרונה

**ד"ר מור אביגיל**

**7077830, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה יעסוק בתופעת האלימות המגדרית מנקודת מבט סוציו-פסיכולוגית. נבחן את הקשר שבין המבנה החברתי הנוכחי לבין אלימות זו הכוללת, בין היתר, תקיפה מינית ואונס, הטרדה מינית, ואלימות פיזית. ננתח את ההקשר החברתי של תוקפנות זו לצד

הבנת המניעים להתרחשותה. כמו כן נסקור את השפעותיה הפסיכולוגיות, קצרות וארוכות הטווח. בנוסף, נתוודע לדרכי טיפול הולמות, הן ברמה החברתית לשם עיקור התופעה משורש והן ברמה הפרטנית לצורך השיקום הנפשי בעקבות היפגעות מאלימות זו.

הערה: הקורס אינו מיועד למי שלמד את הקורס אלימות כלפי נשים בחוג ללימודים רב תחומיים.

**אנרגיה ומשבר האקלים**

**ד"ר עשהאל גרינפלד**

**7077858, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס מתאר את מקורות האנרגיה בכדור הארץ והתהליכים האנרגטיים המתחוללים בו מימי קדם ועד היום. נסביר את הקשרים בין תהליכים אנרגטיים לאקלים ולהתחממות העולמית. נבחן את השיטות הקיימות כיום לייצור ואגירה של אנרגיה מתחדשת טבעית, ואת הכלים שיש בידי האנושות להתמודדות עם משבר האקלים מרמת הצרכן הפרטי ועד למישור הבין לאומי.

**אנתרופולוגיה של הפסיכולוגיה: מבט מקרוב על הנפש**

**ד"ר תמר קנה שליט**

**7077918, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**ארץ ישראל בעת החדשה: דמיון ומציאות**

**ד"ר חנן חריף**

**7077871, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**אסתטיקה**

**ד"ר פיוטר שמוגליאקוב**

**7021422, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**אתגריה של הדמוקרטיה הליברלית בישראל: מבט היסטורי והשוואתי**

**ד"ר אופיר עבו**

**7078015, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

במסגרת קורס זה נלמד להכיר את שיטת הממשל בישראל, את מאפייניה לאורך השנים ואת ההיבטים השונים של המשבר המשטרי אותו היא חווה בשנים האחרונות.

## אתה חברה שלי – מבוא לתיאוריה קווירית

**ד"ר רות פרסר**

**7077874, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

תיאוריה קווירית התפתחה בסוף המאה העשרים והפכה לאחד הכלים המרכזיים בארגז הכלים הביקורתי. בדומה לתיאוריות ביקורתיות אחרות דוגמת פמיניזם, פוסט-קולוניאליזם ולימודי מוגבלות גם המחשבה הקווירית צמחה מתוך מאבקים חברתיים של קבוצות מיעוט, וגם היא עוסקת בביקורת פוליטית-אתית של זהות. בשונה מזרמים שונים בפמיניזם ובמאבק הלהט"בי, תיאוריה קווירית מייצרת צרות לפטריארכיה באמצעות תיאוריה שלא מבוססת על פוליטיקת זהות. במהלך הקורס נשאל מה המשמעות של מאבק מגדרי שאינו מניח סובייקט נשי או גברי ; נבחן את הגוף המגדרי והמיני כאתר לעשייה פוליטית ; נעסוק בשאלות של ציות ומרי מגדרי ; ונשאל מה הרלוונטיות של תיאוריה קווירית לבחינה של חיי היום יום ולמוסדות חברתיים שונים. (הכותרת לקוחה משיר של יונה וולך).

## אתיקה

**ד"ר פיוטר שמוגליאקוב**

**7077724, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

מה עליי לעשות? האם אני חיי חיים ראויים? האם נעשה לי עוול? מהו פתרון צודק לקונפליקט כזה או אחר? כל בן אנוש תהה לפחות פעם בחייו על נושאים כגון אלה, ויש יאמרו כי תהיות מסוג זה הן המבדילות את האדם מהבהמה. על כן, יש בסיס לדעה כי אתיקה – הדיסציפלינה העוסקת בענייני הערך, האופי, והפעולה הראויה – היא, למעשה, לב לבה של הפילוסופיה. מטרתו של הקורס היא לערוך לתלמידים הכרות עם המסורות המרכזיות של המחשבה האתית, ובכך להעניק להם את הכלים המושגיים לבחינה ביקורתית ומעמיקה יותר של חייהם, ערכיהם והווייתם החברתית. לקורס שלוש חטיבות. בחטיבה הראשונה נפנה להגותם האתית של שני ענקי הפילוסופים של יוון העתיקה, אפלטון ואריסטו. נבחן ביחד עמם את הקשר שבין המעשה הטוב וידיעת הטוב (כלומר, בין אתיקה לקוגניציה), וכן את הגשמת הטבע האנושי – אושר, במובנו האריסטוטלי – כערך אתי עליון. בחטיבה השנייה, נלמד את תורת המוסר המשפיעה של עמנואל קאנט, שבמרכזה עומד הרצון הטוב, וננגיד אותה למשנת התועלתנות המשפיעה לא פחות של ג'ון סטוארט מיל, אשר לפיה ערכו המוסרי של מעשה נגזר מתוצאותיו בלבד. המתח בין שתי התפיסות יהווה את הבסיס התיאורטי להתנסותנו באתיקה מעשית, שלה מוקדשת חטיבתו השלישית של הקורס. נדון בשתי סוגיות קלאסיות – הפלות וזכויות בעלי חיים – תוך דגש על ניסוי מחשבתי כטכניקה של טיעון מוסרי.

## בחירה בקבלת החלטות

**ד"ר רועי שובל**

**7078018, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**יעודכן בהמשך**

## בין ישראל לעמים: מסע אל מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם ולאימפריות ששלטו בארץ במרוצת הדורות

**ד"ר מאיר ערן**

**7077916, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

מציאות דורנו בה קיימת ריבונות יהודית בארץ מהווה מצב יוצא מן הכלל. לאורך רוב ההיסטוריה נשלטה הארץ, ונשלטו תושביה היהודים בידי גורמים זרים.

בקורס נבחן את תולדותיה של הארץ וקורותיו של העם היהודי ביחס אל אימפריות עולמיות ששלטו על הארץ לפרקי זמן משתנים במהלך 2500 השנים האחרונות. ננסה לבחון מה היו ההשפעות של השליטה הנוכרית, לבני הדורות ההם ולימינו אנו. ננסה להבין מדוע במקרים אחדים בחרו יהודי הארץ למרוד בשלטון ואילו במקרים אחרים קיבלו את מרותו בצייתנות.
בכל יחידה נערוך היכרות עם האימפריה העולה, נעמוד על התהליכים שהובילו להצלחתה וגם לנפילתה. נעמוד על השפעתה ויחסיה עם האוכלוסייה היהודית בארץ ומהם השקיעים הקיימים בתרבות היהודית של ימינו, מתקופת שלטונה של אותה אימפריה. נבחן גם את מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם מעמים אחרים. לעיתים כמיעוט ולעיתים בתור רוב ושליט.

## בין כיבוש פולין לנפילת ברלין: הקרבות הגדולים של מלחמת העולם השנייה

**ד"ר תמיר הוד**

**7044435, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

להציל את טוראי ראיין, פרל הארבור, דנקרק ועוד. עשרות שנים שהוליווד יוצרת סרטים המבקשים להתמודד עם הקרבות האדירים שהתרחשו במהלך מלחמת העולם השנייה. מדובר ביצירה שמטרתה לחשוף מהלכים אנושיים העולים על כל דמיון בעוצמתם ובהשפעתם על העולם כולו. בין הסרטים הרבים יש כאלה שנוצרו בעקבות מחקרים היסטוריים החושפים במהלך השנים מידע חדש ומרתק בנוגע לקרבות השונים. מלחמת העולם השנייה מעסיקה היסטוריונים רבים והללו זוכים לחקור מקורות רב תחומיים שהותירו הלוחמים מכל הצבאות שהשתתפו במלחמה. מפות, יומנים, ציורים, שירים, נאומים, מכתבים אישיים, דו"חות פנימיים וכאמור סרטי קולנוע העוסקים במלחמה, כל אלה ילוו את הקורס כדי לסייע בניתוח מעמיק של כמה מהקרבות הגדולים בהיסטוריה של האנושות.

## בינה מלאכותית ככלי למחקר ולמימוש עקרונות הקיימות

**ד"ר גל רומנו קרסו**

**7077920 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס נלמד כיצד כלי בינה מלאכותית שונים כדוגמת : Elicit, ChatGPT, ChatClimate, SlidesAI עשויים להועיל למחקר ועשייה בתחום הקיימות.

בינה מלאכותית (AI, Artificial Intelligence) הינה שם כללי למערכות שיכולות לבצע משימות שבדרך כלל מצריכות אינטליגנציה אנושית, כגון קבלת החלטות, תרגום שפה ותפיסה חזותית. מערכות בינה מלאכותית משתמשות באלגוריתמים ובמודלים מתמטיים כדי לנתח נתונים, ללמוד מניסיון עבר, לזהות דפוסים והקשרים ולבצע תחזיות. לבינה מלאכותית יש פוטנציאל להקל על מגוון פעולות ותהליכים, והיא מאפשרת לייצר כלים וידע שיסייעו למאמץ המשותף לשימור החיים ולפיתוח בר-קיימא. בתחום הסביבתי, מערכות כאלה מספקות חמש הזדמנויות מרכזיות ומעשיות :

1. שיפור ניהול משאבי הסביבה
2. מזעור נזקים סביבתיים באמצעות כלי חיזוי והפחתת סיכונים בטיחותיים וסביבתיים
3. מחקר
4. חינוך והקניית ידע
5. רתימת אוכלוסייה לקידום ולשמירה על הסביבה

הקורס הינו קורס מקוון וירכב משיעורים סינכרוניים, א-סינכרוניים ותרגילים

## ביקורת הרפואה המערבית: אתגרים אתיים ומושגיים

**ד"ר דוד בוזגלו**

**7077994, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס נבחן ביקורות שונות המופנות כלפי הרפואה המערבית, וננסה לברר האם יש בהן ממש, ואם כן - כיצד הרפואה המערבית יכולה להגיב להן. נעסוק בין היתר בסוגיות הבאות:

- היסודות האפיסטמיים של רפואה מבוססת ראיות (evidence based medicine), וההיבטים הבעייתיים של תהליך ייצור הידע הרפואי

- הביקורת של הפילוסוף והתיאולוג איוון אילי׳ץ על הרפואה המערבית, וההשפעות המזיקות לכאורה שלה על ערכים שונים כמו אוטונומיה, חיי קהילה, וכן הלאה.

הדיון באילי׳ץ יהיה כרוך בצלילת עומק למספר סוגיות מרכזיות בפילוסופיה, כגון ההשפעות המזיקות באופן פוטנציאלי של הגישה הטכנוקרטית לרפואה ובריאות, והתפקיד שסבל עשוי לשחק בצמיחה אנושית.

- ניתן דגש מיוחד לביקורת הפסיכיאטריה, ונסקור הן את הגותם של דמויות מרכזיות במסורת זו במהלך המאה ה20 (כמו מישל פוקו) והן ביקורות שונות על פסיכיאטריה מאת פילוסופים בני זמננו.

- בנוסף, נבחן את הדיון הפילוסופי בנוגע להגדרת מושגי המחלה והבריאות. נסקור את הגישות הבאות:

תפיסות נטורליסטיות של מחלה, לפיהן מחלה היא חוסר תפקוד של מערכת ביולוגית.

תפיסות נורמטיביות של מחלה, הרואות מחלה ככל מצב שעומד בניגוד לנורמות חברתיות מקובלות.

תפיסות פנומנולוגיות של מחלה שמבקשות להעביר את הדגש לדיון בחוויית החיים של האדם החולה, וכיצד המציאות נגלית לעיניו.

## בריאות וסביבה

**ד״ר גרינפלד עשהאל**

**7066670, 2שש״ס , 2 נ״ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס מקנה מושגי יסוד ורקע על הקשר בין בריאות וסביבה, הדילמות וגישות לפתרונן, ותהליכי קבלת החלטות בתחום בארץ ובעולם. נעסוק בסוגיות מרכזיות כולל השפעות זיהום אוויר, זיהום מים, חומרי הדברה, זיהום רעש, שינויי אקלים, תכנון אורבני, פרבור, תחבורה, תעשייה, חקלאות וחומרי הדברה. בין היתר, נביא דוגמאות מהארץ ומהעולם אסונות סביבתיים, החלטות בתחום הערכת הסיכונים, מדיניות, פוליטיקה ודעת קהל בתחום. במהלך הקורס כל סטודנט יבחר מאמר ויציגו בכיתה. 50% מהציון הסופי יקבע על סמך הפרזנטציה.

## גבריות יהודית מהתנ״ך ועד הפלמח

**ד״ר חריף חנן**

**7077939, 2 שש״ס , 2 נ״ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

התרבות היהודית, כרוב התרבויות המוכרות לנו, העניקה בדרך כלל לגבר את המקום המרכזי במחזה והשאירה לאישה מקום בשולי הבמה. הדבר ניכר, בין היתר, בסגנונו ובתכניו של התנ״ך, בדרישות ההלכה היהודית, בברכת ״שלא עשני אישה״ ואף בכללי השפה העברית לגבי לשון זכר ונקבה. אך מיהו ה׳גבר׳ שאליו מתכוונת תרבות זו? אילו שינויים חלו במודל הגברי היהודי לאורך ההיסטוריה? האם מודלים אלו הושפעו מהתפתחויות פנימיות או חיצוניות? ואילו שינויים חלים במודל זה בזמננו, אם בכלל? בקורס נעסוק בשאלות אלו ובשאלות הקשורות להן – באמצעות קריאה, ניתוח ודיון במקורות שונים ומגוונים מתקופת התנ״ך ועד ימינו.

## גישות מתקדמות בחקר התודעה

**ד״ר עמוס גדליהו**

**7077969, 2 שש״ס , 2 נ״ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**גמישות מחשבתית ויצירתיות**

**ד"ר נטלי תורג'מן**

**7077921, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**גלויות ישראליות: מולדת וגלות בשיח הישראלי**

**ד"ר אבי שילון**

**7078019, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**דמוקרטיה וכבוד האדם בישראל**

**ד"ר ג'אברין יוסף**

**7066663-01 , 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

זכויות היסוד של האדם והאזרח בדמוקרטיה, כבוד האדם, שלטון החוק, עקרון השוויון, חופש הביטוי, זכויות חברתיות ותרבותיות – אלה אחדים מן הנושאים המרכזיים שבהם יעסוק הקורס. דגש מיוחד יושם בקורס על חשיבה ביקורתית בתחום דמוקרטיה וכבוד האדם ועל ניתוח סוגיות משפטיות וחברתיות מורכבות בתחום. ההרצאות תסקורנה את מהותם והיקפם של ערכי היסוד הדמוקרטיים ותעסוקנה בסוגיות חברתיות מרכזיות שעל סדר היום הציבורי-משפטי בישראל. ננתח גם מאבקים משפטיים וציבוריים לקידום הדמוקרטיה וכבוד האדם בישראל, ונעסוק בתפקידו של המשפט בקידום מאבקים אלה, או מנגד במיתונם.

**דפוסים בתולדות ההתיישבות הציונית**

**ד"ר ענת קדרון**

**7077876, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בתהליך ההתיישבות בארץ ישראל התפתחו לצד ההתיישבות העירונית והמושבה העברית, שאפיינו את ראשיתה של ההתיישבות היהודית בארץ ישראל, צורות התיישבות נוספות וייחודיות – הקואופרציה, האחוזות, הקבוצה, מושב הפועלים, הקיבוץ, המושב והמושב השיתופי. מסגרות התיישבות אלה, התאפיינו בחלקן בתכנון, במחקר ובהשפעות אידיאולוגיות ומקומיות, וחלקן צמחו מתוך מציאות החיים הארץ ישראלית. שילוב הגורמים כולם יצר מרקם התיישבותי מיוחד. ארץ ישראל הייתה למעבדה חברתית גדולה בה ביקשו לשלב אידיאולוגיות ואוטופיות חברתיות עם חיי יום יום והתיישבות.

צורות התיישבות נבדלות זו מזו בסדריהן החברתיים, במבנן התפקודי ובתכנונן. כל אחת מושתת על עקרונות סוציולוגיים ועל צווים חברתיים שונים, שהשפיעו על המערך הפונקציונאלי והתכנון הפיזי של היישובים. בקורס זה נבחן את צורות ההתיישבות השונות מתוך תפיסה כוללת גיאוגרפית-חברתית, ומתוך התייחסות לראשית ההתיישבות הציונית כאל מעבדה חברתית.

**דתיות וחילוניות בישראל**

**ד"ר עבו אופיר**

**7044440, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

אחד השסעים המרכזיים החוצים את החברה הישראלית הוא השסע הדתי בין דתיים לחילוניים. קורס זה יעסוק הן בשורשיו של שסע זה והן בביטוייו ובהשלכותיו העכשוויות על החברה הישראלית. נקודת המבט שדרכה נבחן את השסע הזה היא סוציולוגית-פוליטית. הקורס יתמקד לא רק במופעים הדתיים שקיימים בחברה הישראלית אלא גם במופעים החילוניים המתקיימים בה וידון בשאלה מי קובע

את גבולות הזהות היהודית בישראל – הדתיים או דווקא החילוניים? בין היתר, נעסוק בהשפעה של אתניות, מעמד ומגדר על גבולותיו של השיח סביב השסע הדתי-חילוני.

### האבולוציה התרבותית של האדם – מכלי האבן הראשונים ועד המצאת הכתב

**פרופ' שרון גונן**

**7098546-02, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס הינו מבוא כללי לפרהיסטוריה של האדם מהופעתם של הכלים הראשונים באפריקה לפני 2.5 מיליון שנים ועד הופעת האדם המודרני. נסקור את האבולוציה הביולוגית של המין הומו וקודמיו האוסטרלופיתקים, נבחן את הכלים שייצר האדם מכלי האבן הראשונים ועד להופעתם של הכלים החקלאיים הראשונים. נפרט את השיטות שבהן מתוארכים השכבות והממצאים ואת המתודה הארכיאולוגית שבעזרתה נחשפים האתרים; נחקור את סביבתו של האדם הקדמון לאורך ציר הזמן ואת דרכי ההתנהגות שאפשרו לו לשרוד בתנאי הסביבה המשתנים. הקורס סוקר את תזונתו של האדם ואת תרבותו החומרית, ומתאר ממצאים עדכניים מחפירות ארכיאולוגיות בעולם ובמיוחד מבקע הירדן הצפוני ועמק החולה.

### האישי הוא הפוליטי- כתיבה ואקטיביזם

**פרופ' תמר הגר**

**7012351, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הפמיניזם הכיר בכך שיש ערך רב ללמידה מהתנסויות של נשים פרטיות המשתייכות לקבוצות אתניות, פוליטיות ומעמדיות שונות. הלמידה הזאת, כך עולה, מרחיבה את הידע על חייהן של נשים, אבל גם מאפשרת לנתח ולהבין מנגנונים המונעים צדק חברתי-מגדרי ובעקבות כך לשנות את הנרטיב האישי שלנו ואף את הנרטיב של החברה כולה. קורס זה נועד ללמוד את כוחו של הז'אנר האוטוביוגרפי באמצעות היכרות עם השימוש שעשה בו הפמיניזם. הכוונה להקנות כלים לכתיבה אוטוביוגרפית חברתית-פוליטית (אוטו אתנוגרפית) המאפשרת התבוננות חברתית ביקורתית על התנסות היחיד במציאות החברתית. במהלך הקורס ילמדו הסטודנטים תיאוריות שונות על כתיבה כזו ויתנסו בכתיבה אוטוביוגרפית-חברתית תוך בחינת תרומתה האפשרית של כתיבתם לאקטיביזם מגדרי.

### החברה הערבית בישראל

**פרופ' מוסטפא עבאסי**

**7077801, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

### ההיסטוריון מול סערות ההיסטוריה

**פרופ' אמיר גולדשטיין**

**7077704 , 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה יחשוף את התלמידים לקסמה של ההיסטוריה ולעולמה של ההיסטוריוגרפיה. הקורס יציג את שיטות המחקר ההיסטורי, ואת הכלים והטכניקות בהם משתמשים היסטוריונים על מנת ללמוד על העבר. האירוע ההיסטורי משאיר עקבות בשטח; עקבות אלו הם המקורות שנוצרו בזמן התרחשות האירוע או לאחריו. נלמד לאתר מקורות ראשוניים ולנתח אותם, נבקר בארכיון ונדון במנגנוני השימור של תיעוד העבר. כלי העבודה של ההיסטוריון והשאלה 'מהי היסטוריה' ועד כמה היא 'אובייקטיבית' – יבדקו דרך עיסוק בסוגיות היסטוריות המשפיעות על החברה הישראלית עד היום.

## הזדמנויות והחמצות בתולדות הסכסוך הישראלי-פלסטיני

**ד"ר אבי שילון**

**7077988, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הסכסוך הישראלי-ערבי המתמשך מצטייר כסכסוך ללא קץ וללא פיתרון בעיני רבים, אולם לאורך ההיסטוריה היו הזדמנויות והחמצות לא מעטות ביחסיה של ישראל עם העולם הערבי ועם הפלסטינים. בקורס זה נעמוד על הסוגיות המרכזיות בסכסוך, לצד האפשרויות שעמדו לפיתרונן. נבחן אם אכן היו אלה אופציות שניתן לממש, או שמא הפערים היו גדולים מדי? ונבדוק מדוע השיגה ישראל הסכמי שלום עם ירדן, מצרים ומדינויות המפרץ ולמה לא ניתן היה להשיג זאת עם הפלסטינים ומדינות אחרות. הקורס יתבסס על מחקרים, מקורות ראשוניים וסרטים.

## החברה הישראלית

**ד"ר אורנה גרוסמרק**

**7077768, 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יעסוק בניתוח של תהליכים שהשפיעו על גיבושה והתפתחותה של "החברה הישראלית" ובאופן בו היא נחקרת במסגרת הדיסציפלינה הסוציולוגית. במרכז הדיון בקורס יוצג ניתוח סוציולוגי של החברה הישראלית על-ידי סקירה של מאפיינים שונים בחברה הישראלית ועל פי גישות ותיאוריות סוציולוגיות שונות. בין הנושאים שיידונו בקורס: היותה של החברה הישראלית חברת מהגרים בעלת מבנה חברתי משוסע; השפעת הצבא על החברה ; השפעת זיכרון השואה על המבנה החברתי בישראל; מבנה ומאפייני המשטר והחברה האזרחית בישראל, וכן השינויים החברתיים, הפוליטיים והדמוגרפיים שחלו מאז שנות ה-90 ועל האופן שבו ישראל השתלבה בגלובליזציה והושפעה ממנה.

## הטקסטים המכוננים של תרבות המערב

**פרופ' עתריה יוחאי**

**7077796, 2 שש"ס, 2 נ"ז**
**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס זה נעסוק בטקסטים המכוננים של תרבות המערב: מאמר על המתודה של דקארט, אטלנטיס של פרנסיס בייקון, מהי נאורות? של קאנט, מוצא המינים של דארווין, כה אמר זרתוסטרא של ניטשה, פשר החלומות של פרויד, בשער החוק של קפקא, זמנים מודרניים של צ'פלין, אקזיסטנציאליזם הוא הומניזם של סארטר, מועדון קרב של דייוויד פינצ'ר , ועוד. דרך קריאה בטקסטים השונים ננסה להבין את התרבות שבתוכה אנחנו חושבים הווים ופועלים.

## המחשבת הפוליטית של בן גוריון

**ד"ר אבי שילון**

**7077990, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

דוד בן גוריון היה מנהיג מעשי והאחראי במידה רבה לבנייתה של ישראל, ולצד זאת הוא היה גם בעל תפיסת עולם ייחודית ומגוונת המעוגנת בתנאי חייו ואופקי מחשבתו ביחס לציונות ולעולם. בקורס זה נתמקד במחשבתו הפוליטית והתפתחותה לאורך המאה העשרים. נבחן כיצד התייחס בן גוריון לסוגיות כמו הסכסוך הישראלי-ערבי, צה"ל, סוציאליזם, פשיזם, יחסי עדות, מדיניות החוץ והביטחון של ישראל ואפילו בודהיזם. לצד זאת נעמיק ביחסו – המשתנה לעיתים – לשאלות ונושאים שניצבים גם כיום על סדר היום הציבורי – כמו דמוקרטיה, מערכת המשפט וסוגיית הגבולות.

בתום הקורס ירכשו התלמידים הבנה מעמיקה יותר של האב המייסד של ישראל

## המסע אל "נחלת הכלל"- נכסים משותפים, מגדר ואקו פמיניזם

**ד"ר אורנה גרוסמרק**

**7077979, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

של מי האדמה, האוויר והים? של מי העולם? של מי הזהב והיהלומים? (מתוך: מי אוהב אותך יותר ממני? מאת מיכה שטרית)
נחלת הכלל (the commons), היא שם כללי לכל אותם נכסים השייכים לכלל הציבור ואינם בבעלות פרטית. נחלת הכלל מבטיחה את נגישות כלל הציבור אליה. נכסי נחלת הכלל מצויים בכל מקום ובהם נמנים, בין היתר: החלל, האטמוספירה והאוקיינוסים, כמו גם הפארק הציבורי, האינטרנט, המדע וכלה במרחב הציבורי של הבית המשותף. חלק מנכסי נחלת הכלל, הם חלק מהמערכת הטבעית בעוד אחרים נוצרו במאמץ קולקטיבי אנושי לאורך הדורות. נחלת הכלל תוצג בקורס כמסגרת חשיבה אלטרנטיבית למושג הקניין הפרטי, המבוסס על הדרה. קניין פרטי הוא אחד היסודות המרכזיים במשטר חברתי של הקפיטליזם, ועל-כן רבים רואים בנחלת הכלל פרספקטיבה חדשה לדיון בשאלות של צדק סביבתי, מעין ניסיון לשרטט מחדש את מפת היחסים שבין כלכלת השוק, חברה והסביבה - תוך התייחסות לפרספקטיבות אקופמניסטיות. בקורס יבחרו המשתתפות והמשתתפים אתר בעל מאפיינים של נחלת הכלל ויבחנו שאלות הקשורות לשותפות, ניהול משותף ויחסי מגדר לחקירה מעמיקה.

## הפוליטיקה של הזהויות בישראל: בין עבר להווה

**ד"ר אופיר עבו**

**7044422, 2 שש"ס , 2 נ"ז**
**סוג שיעור: הרצאה**
ישראל מאופיינת כחברה שיש בה "ריבוי תרבויות ללא רב-תרבותיות". במסגרת הקורס נתמקד בקבוצות המיעוט המרכזיות של החברה בישראל: ערבים, מזרחים, חרדים, דתיים-לאומיים, יוצאי אתיופיה ודוברי רוסית. בקורס נדון גם בהשלכות של שיח הזהויות על הפוליטיקה הישראלית.

## הפוליטיקה של משבר האקלים והסביבה

**ד"ר תמר אריאלי**

**7077843, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

שינויי האקלים הם ללא ספק האתגר העולמי החשוב ביותר במאה ה-21. על מנת להתמודד עם אתגר זה העשוי לעצב מחדש דפוסי מזג אוויר, את פני הים והחקלאות, ידרשו תמורות כלכליות מאסיביות שישפיעו על מגזרי האנרגיה, התחבורה והתעשייה. בקורס זה נבחן את הקשרים ההדדיים של פוליטיקה, בינלאומיות ושינוי אקלים. נבין מהם הכוחות הפוליטיים שמפריעים לשינוי מתוך המורשת האסטרטגית והסביבתית של המאה העשרים.

השפעה על המשבר הסביבתי בכלל ומשבר האקלים בפרט מגיעה מתנועות חברתיות, מוסדות מדיניים ואינטרסים כלכליים והקשרים ביניהם המעצבות את התגובות הלאומיות והעולמיות לשינוי.

קורס זה מתמקד בפן הפוליטי של המשבר מתוך בחינה של הקולות המגוונים והסתכלות מכמה נקודות מבט התוך מיקוד בפתרונות ולא רק בהתפעלות מהבעיות.

## הרפובליקה הישראלית: מדינת ישראל בין ששת הימים לאינתיפאדה הראשונה

**פרופ' אמיר גולדשטיין**

**7045620, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**יעודכן בהמשך**

**זהות ואזרחות בישראל**

**ד"ר עבו אופיר**

**7044439, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה עוסק בתיאור וניתוח של הזהויות האתניות השונות בישראל מראשית המדינה ועד ימינו אלה דרך התייחסות למבנה האזרחות הישראלית והאופנים שבהם עיצבה את פוליטיקת הזהויות בישראל של ימינו.

**הקהילה לא שותקת**

**פרופ' תמר הגר**

**7044443, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**הקרב על הנפש – סוגיות בפילוסופיה של הפסיכולוגיה והפסיכיאטריה**

**ד"ר דוד בוזגלו**

**7078024, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**חדו"א 1 לכלכלה**

**ד"ר בורג דוד**

**7023467, 5 שש"ס , 4 נ"ז, ש'**

**גב' טניה נסונוב**

**7023468-01, ת'**

**7023468-01, ת'**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

פונקציה, גבול של פונקציה, קירוב ליניארי, הנגזרת. תרגול כללי גזירה בסיסיים. נקודות קיצוניות, תיאור גרפי - קמירות וקעירות של פונקציות. הקניית מושגים: המשוואה הדיפרנציאלית, האינטגרל המסוים והפונקציה הקדומה. שיטות אינטגרציה בסיסיות, שיטות נומריות לחישוב אינטגרליים, פתרונות מקורבים למשוואות לא-לינאריות.

**חדו"א 2 לכלכלה**

**ד"ר בורג דוד**

**7023469, 5 שש"ס , 4 נ"ז ש'**

**גב' טניה נסונוב**

**7023470-01, ת'**

**7023470-01, ת'**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

ידע בסיסי בנושאים הבאים: פונקציות גידול וייצור, פונקציות אקספוננציאליות, לוגיסטיות לוגריתמיות. פונקציות טריגונומטריות. פתרון משוואות דיפרנציאליות פשוטות, אינטגרציה בחלקים, אינטגרציה בהצבה.

**חדשנות וניהול ידע בעולם העבודה**

**ד"ר עדי וינפלד**

**7066668, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס נועד לעורר מחשבה לגבי ייחודה וחשיבותה של האתיקה (וקודים אתיים) בשוק העבודה התעסוקתי המודרני, ולדון באופנים השונים בהם אנו חושבים על יישומה בסביבה הארגונית.

## חפירה ארכיאולוגית לימודית

**פרופ' גונן שרון**

**7012388, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

השתתפות מעשית בחפירה ארכיאולוגית ללימוד המתודולוגיה הארכיאולוגית והתנסות בעבודת שטח מחקרית.מדי קיץ מקיימת המכללה האקדמית תל חי חפירה באתר הפרהיסטורי במוצא נחל מחניים לירדן. האתר ממוקם על גדתו המזרחית של הירדן מצפון לגשר בנות יעקב וגילו הוא כשישים אלף שנים לפני זמננו. האתר הוא חניה של ציידים לחופו של אגם החולה הקדום שעסקו בעיקר בציד של פרות ענק וביתורן בעזרת כלי צור. הקורס כולל השתתפות בחפירה במסגרת קורס אקדמאי בהיקף של שתי נקודות זכות. הקורס יכלול שעורי הכנה בהם ילמדו הרקע המדעי ארכיאולוגי ושיטות החפירה ועיקרו השתתפות בשבועיים (אינטנסיביים) של חפירה במהלך הקיץ כחלק מהמשלחת הבינלאומית החופרת באתר. הקורס מציע התנסות בעבודה מדעית בשטח, כחלק מצוות של סטודנטים מכול רחבי העולם, חשיפת אורחות חייו, מזונו וסביבתו של האדם לחופו של אגם החולה הקדום לפני עשרות אלפי שנים. במקרה שהסטודנטים יאלצו להחמיץ מועדי בחינות תהיה החפירה מוכרת לצורכי מועד מיוחד.

## טכנולוגיה, מוח ועתיד האנושות

**מר מה טוב יואב**

**7078033, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

יעודכן בהמשך.

## יהודי עיראק: היסטוריה, הגירה, מאבק והשתלבות

**ד"ר שילון אבי**

**7077907, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קיומה של קהילה יהודית בעיראק נמשך לפי המסורת מעל אלף שנים, ועם הקמתה של ישראל היו בה כמאה עשרים אלף איש, רובם בעיר הבירה בגדד. על אף התקדמותם והשפעתם הרבה על החברה העיראקית מאז תום עידן האימפריה העות'מאנית, בין השנים 1951 1950 כמעט כל הקהילה עלתה לישראל. בקורס זה נדון במעמד היהודים בעיראק, יחסיהם עם המוסלמים, נסיבות הגירתם לישראל ואופני השתלבותם בחברה הישראלית

## "יהודי גרמניה, 1750-1938"

**ד"ר חנן חריף**

**7066672, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## יסודות המשפט במדינת ישראל

**עו"ד תמר גוטגולד כהן**

**7044408, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס נכיר מושגים ועקרונות בעולם המשפט. נדון בין היתר בחוקי יסוד ובמעמדם הנורמטיבי בהשוואה לחוקה ולחקיקה רגילה, בערכאות השיפוטיות השונות ותפקידן, באקטואליה משפטית בארץ ובעולם, ובתחומי משפט שונים : פלילי, אזרחי - נזיקין, חוזים ועבודה.

**יצירת התרבות הציונית, 1900-2000**

**ד"ר חנן חריף**

**7078025, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

**כלכלה סביבתית**

**ד"ר גרינפלד עשהאל**

**7066640, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

כלכלה וסביבה הם שני מושגים מנוגדים לכאורה. אולם בסוף הקורס ניתן יהיה להבין מדוע ניתוח כלכלי חייב להתחשב בהיבטים כלכליים ומדוע ניתוח סביבתי צריך להתחשב בהיבטים כלכליים. במסגרת הקורס נתחיל מהגדרה של יעילות כלכלית של שווקים ואחר כך נסביר מדוע זה לא עובד בנושאים סביבתיים ומה ניתן לעשות. נלמד מה זה ניתוח עלות-תועלת ואיך מכמתים תועלות ועלויות של שינויים סביבתיים. לבסוף נקדיש זמן לניתוח של מדיניות סביבתית והשיקולים השונים לשימוש בכלים חלופיים בהסדרה סביבתית.

**כשהגיטרה מנסרת: פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי**

**ד"ר הוד תמיר**

**7066655, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

תקציר: הפזמונאי יונתן גפן טען בעבר שהיה "מחליף את כל ערימת הספרות העברית המקורית בצעקה אחת של רוק'נרול". על אף שיהיה זה מוגזם לוותר על יצירות ספרות חשובות בתרבות העברית, בהחלט ניתן לציין כי הרוק'נרול טומן בחובו אפשרות ביטוי ייחודית שלא נמצא במקור תרבותי אחר. בקורס זה נעקוב אחר הקשר בין התפתחות הרוק בישראל ואירועים פוליטיים, חברתיים ותרבותיים בתוכם הוא מתקיים. במהלך השיעורים נעסוק בתפקיד שיש לרוק'נרול כמספר את סיפורה של החברה הישראלית משנות ה-60 של המאה העשרים ועד ימינו.

**לבנון בעת החדשה**

**פרופ' מוסטפא עבאסי**

**7054789, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## להט״ב בחברה הישראלית- זהות קהילה וחברה

**ד״ר זאביק גרינברג**

**7077788, 2 שש״ס, 2 נ״ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה יעסוק במאפייני החיים של הקהילה הלהטב״ית כקבוצה וכפרטים וביטויים כיום בחברה הישראלית. נדמה כי בשנים האחרונות חל שינוי ביחס לחברי וחברות הקהילה הלהטב״ית, נראות הקהילה הולכת וגדלה, מתקיימים שינויים פסיקתיים וחוקיים על אף כל אלה, מאופיינים חיי היום יום של חברי וחברות הקהילה באתגרים רבים, שבהם יעסוק קורס זה.

בקורס נלמד לעומקם את המושגים הקשורים לקהילה הלהטב״ית, ייחודה של הקהילה ותת הקבוצות מהן היא מורכבת. הקורס יבקש להפגיש את הסטודנט עם ההגדרות התאורטיות הקשורות ללהט״ב וקוויריות ומגוון הזהויות המרכיבות קהילה זו.

בחלקו הראשון של הקורס נכיר הגדרות תיאוריות שונות הקשורות לגיבוש זהות מינית ומגדרית, מודלים של גיבוש זהות מינית וגיבוש זהות מגדר. בחלקו השני של הקורס נעסוק במאפייני ההתפתחות של הקהילה הלהטב״ית בישראל, התפתחות המאבק הלהטב״י ומאפייני החיים של חברי וחברות הקהילה.

## להעיר את סינדרלה: תרבות חומרית והיסטוריה נשית

**ד״ר מירב שניצר**

**7066625, 2 שש״ס, 2 נ״ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

גילוי מבנה חרב בעיר בגרמניה ומפתח כסף עתיק במוזיאון בצרפת הובילו לחשיפתם של סיפורים היסטוריים מרתקים, סיפורים על היסטוריה נשית שאבדה. אלו רק שניים מבין הסיפורים הרבים ההולכים ונחשפים בעשורים האחרונים. בקורס נכיר את הסיפורים תוך שימוש במצגות עשירות בממצאים ארכיאולוגיים, קטעי סרטים ויצירות אומנות. לצד המצגות נקרא מקורות היסטוריים ראשונים וטקסטים עכשוויים .

בקורס נברר באיזה אופן מבנה וחפץ יכולים להוות מקורות לסיפור היסטורי, מדוע יש חשיבות למקורות הללו? מדוע יש חשיבות לסיפורים שהם חושפים? האם זו הדרך היחידה להגיע לסיפורים שאבדו או שאולי רצו להסתיר ?

## למידה חוץ כיתתית

**גב׳ לב נעמה**

**7034558, 2 שש״ס , 2 נ״ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס נועד להשתמש במרחב החוץ כיתתי כבסיס לטיפוח פליאה והתבוננות של הלומד מעצמו לסביבה, לחיזוק הקשר לסביבה ולטבע, לעידוד אכפתיות לסביבה ומעורבות חברתית-סביבתית מקומית. הקורס יתקיים ברובו במרחב החוץ כיתתית ויכלול סיורים בסביבה הקרובה וסיורים בפארק הזהב ובגליל. עקרונות הקיימות ילמדו באמצעות חינוך טרנספורמטיבי המשלב בין ידע, רגש ופעולה לכן, מהות הקורס היא ההשתתפות בו. בקורס יוצגו גישות שונות בלמידה חוץ כיתתית כחינוך ערכי והומניסטי. במהלך הקורס יתנו המשתתפים במעורבות אזרחית.

## לקרוא ולכתוב סיפורים: סדנא וקריאה ספרותית וכתיבה יצירתית

**פרופ׳ תמר הגר**

**7078021, 2 שש״ס , 2 נ״ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## מבוא לכלכלה א' – מיקרו

**ד"ר הילה נבו**

**7023463, 5 שש"ס, 4 נ"ז, ש'**

**גב' רוזה סרוחנוב שבתאי**

**7012316, ת'**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

הקורס דן במונחי היסוד בכלכלה: מחסור, תפוקה שולית, ביקוש והיצע וקביעת המחירים בתנאי שוק שונים, התערבות ממשלה בשוק - מדיניות מחירים, מסים וסובסידיות. תפקיד ותפקוד משקיים של משקי בית ופירמות.

## מבוא לכלכלה ב - מאקרו

**ד"ר הילה נבו**

**7023465, 5 שש"ס , 4 נ"ז, ש'**

**גב' רוזה סרוחנוב שבתאי**

**7012317, ת'**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

קורס זה מתמקד בתחום המאקרו-כלכלי של המשק. הנושאים שיילמדו בקורס הם חשבונאות לאומית, תצרוכת, חיסכון והשקעה, ביקוש מצרפי והכנסה לאומית במשק סגור ופתוח, כסף ובנקאות, מדיניות פיסיקלית ומוניטרית במשק סגור ופתוח, מסחר בינלאומי ריאלי ומוניטרי ותיאוריות הביקוש וההיצע המצרפיים כפונקציה של המחירים (מודל AD-AS).

* לא ניתן לחזור על הקורס בפעם שלישית וכישלון כפול יגרור הפסקת לימודים.

## מבוא ללוגיקה א'

**ד"ר אלי פיטקובסקי**

**7077710, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**גב' יעל אשד סילבר**

**7044425, ת'**

**סוג שיעור: הרצאה+תרגול**

הקורס מהווה בסיס לארגון החשיבה הפילוסופית ושם דגש על פיתוח מיומנויות של חשיבה הגיונית. מבחינה תוכנית: הוא עוסק ביסודות היסטוריים ומושגיים של הלוגיקה, ומתמקד בעיקר בשפת תחשיב הפסוקים. אך הקורס עוסק גם בחשיבה ביקורתית וביישום הולם של הלוגיקה בהקשרים שונים

## מבוא ללוגיקה ב'

**ד"ר אלי פיטקובסקי**

**7077715, 2 שש"ס , 3 נ"ז**

**גב' יעל אשד סילבר**

**7077717 ת' 2 שש"ס**

**סוג שיעור: הרצאה+תרגול**

הקורס עוסק בעיקר בשפה פורמלית שהיכרות עמה הכרחית לעיסוק בפילוסופיה עכשווית: תחשיב הפרדיקטים מסדר ראשון. נושאים אחרים בקורס (מושגי יסוד בתורת הקבוצות, תורת הוכחה) ישמשו בעיקר להבנת תחשיב הפרדיקטים. מעבר לפיתוח מיומנויות, הקורס יעניק לתלמידים כלים רבי עוצמה לבחינה שיטתית של טיעונים.

## מבוא ללימודי מגדר

**ד"ר דלית שמחאי**

**7022102, 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

נתוודע ללימודי המגדר בתחומי דעת רבים ומגוונים ונערוך היכרות ראשונית עם הפרספקטיבות החדשות והשוויוניות שלימודים אלה מחדירים לתחומים השונים. נלמד מושגי יסוד בתחום לימודים דינמי זה, המאירים באור חדש את ההתפתחות המגדרית בחברה בתחומי הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה, הפילוסופיה, ההיסטוריה, הספרות, האומנות ועוד. כן נדון באפיון של חברות פטריארכליות עד ימינו, ונתמקד בסוגיות נבחרות כגון אי-שוויון בין המינים בחיי התעסוקה, בתפקידים במשפחה, בחינוך, בניהול, בפוליטיקה ובעצם ברוב תחומי החיים. בנוסף נלמד על מודלים מדעים חדשניים המהווים אלטרנטיבה למודל המדעי הקלאסי ועל גישות מחקריות לפעילות חברתית. לבסוף נדון בשאלה האם יש לנשים אפיון מהותי וקול פנימי וחברתי מעבר למציאות הפטריארכלית.

## מבוא למדעי המוח

**מר יואב מה טוב**

**7077995, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

המוח מסקרן רבים מאיתנו, אבל כדי להבין אותו כמו שצריך, נחוצה מסגרת שתספק לנו בסיס מספק לגבי המבנה והתפקוד של המוח והתאים שבו, כדי שנוכל לדבר באותה השפה ולהבן באמצעותה תהליכים מורכבים יותר. הקורס הנוכחי מספק בדיוק את הבסיס הזה, ונלמד בו כיצד המוח בנוי, איך התאים שבו פועלים ומה החומרים הכימיים שפועלים במוח. בהמשך, ניקח את כל הידע הזה כדי לנסות להבין התנהגויות כגון שינה, למידה וזכרון, והתנהגות מינית.

## מבוא למדעי המיניות (נוירו סקסולוגיה)

**ד"ר עמוס גדליהו**

**7077964, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס מתמקד בביולוגיה של המיניות ובמיוחד בנוירו-ביולוגיה של המיניות. הקורס עוסק במיניות במובנה הרחב: קשר זוגי, תשוקה, התמכרויות, תפקוד מיני, עונג, מוטיבציה, אושר, התקשרות ועוד. הקורס יוצר סינתזה בין תחומי ידע שונים כגון פסיכולוגיה וביולוגיה וכולל רמות אנליזה שונות. הקורס נותן תמונה מעמיקה ועדכנית של חקר המיניות והבנה מערכתית של מדעי המוח מתוך הדוגמה המינית.

## מבוא לסוציולוגיה

**ד"ר תמר ברקאי**

**7011902, 4 שש"ס , 5 נ"ז, ש'**

**גב' מירנדה שמש, גב' כרמל קידר**

**7011903, 2 שש"ס, ת'**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

הקורס עוסק בהקניית מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות להבנת התנהגות חברתית, תהליכים חברתיים ומוסדות חברתיים. הקורס יעסוק בהמחשה וביישום של המושגים, התיאוריות והמחקרים הסוציולוגיים לניתוח והבנה של סוגיות חברתיות ממשיות. בין הנושאים שיידונו: סוציולוגיה כמדע, האספקט התרבותי של החברה, חברות וחינוך, משפחה, קבוצות וארגונים, קונפורמיות וסטייה חברתית, "אחרות" בחברה, ריבוד וניעות חברתית, התנהגות קולקטיבית ותנועות חברתיות, תהליכים דמוגרפיים, קהילות ועיור, תהליכי גלובליזציה.

## מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'

**ד"ר אורן רייכמן**

**7013107, 4 שש"ס , 3 נ"ז, ש'**

**מר יונתן יעקובי**

**7013100, ת' 2 שש"ס**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

הקורס על שני חלקיו מקנה מושגי יסוד וידע, שיאפשרו לסטודנטים להיות "צרכנים" ו"יצרנים" נבונים של מאמרים ומחקרים מדעיים. הקורס בסטטיסטיקה א' יקנה ידע בשיטות של עיבוד, תיאור והצגה של נתונים כמותיים במחקר המדעי בתחום הסטטיסטיקה התיאורית: מקום הסטטיסטיקה במחקר המדעי, משתנים, סולמות מדידה, התפלגות שכיחויות, קריאה ובנייה של טבלאות נתונים, תיאורים גרפיים, מדדי מרכז ופיזור, מדדי מיקום יחסי, מתאמים ורגרסיה. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

## מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה ב'

**ד"ר רייכמן אורן**

**7013108, 4 שש"ס , 3 נ"ז, ש'**

**מר יעקובי יונתן**

**7013101, ת' 2 שש"ס**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

**דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'**

הקורס יקנה ידע בעריכת מבחנים סטטיסטיים ובעיבודים סטטיסטיים מתקדמים בתחום הסטטיסטיקה הסקתית: רווח סמך לממוצע, עקרונות המבחן הסטטיסטי, מבחני T, ניתוח שונות חד-כיווני, מבחן חי בריבוע, מבחנים למתאמים, רגרסיה. כן יילמדו דרכים שונות לבחינת השפעתו של משתנה מתערב. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

## מבוא לפוליטיקה וממשל

**ד"ר ירון ניר-פרייזגר**

**7066635, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

מדע המדינה, הפוליטיקה והממשל מתמקד בהתנהגות פוליטית, ובוחן יחסי כוח בין קטגוריות שונות. בקורס מבוא זה נכיר מושגים ותיאוריות מרכזיות במחשבה הפוליטית של המאה ה-20, ונבחן את ה"מדינה" כמושג המארגן של העולם המודרני. נעמוד על דרכים שונות להבנת הדינמיקה שבין מוסדות מדינה שונים, ובינם לבין החברה והפרט, ונציב סימני שאלה על יחסי הכוח השונים המתקיימים בתוך המרחב הפוליטי.

## מבוא לפילוסופיה חדשה: האמפיריציסטים וקאנט

**ד"ר יעל קדר**

**7066664 , 2 שש"ס , 3 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה עוסק באחת התקופות המרתקות ביותר בתולדות הפילוסופיה: המהפכה המדעית במאות 17-18. אנו נסקור את הפילוסופים החשובים של התקופה, אשר האמינו כי הדרך היחידה לביסוס ידיעותינו אודות האדם והעולם היא באמצעות הנסיון והשימוש בחושים. נדון בעיקר בלוק, ברקלי, יום וקאנט. הסקירה תתמקד בעיקר בשאלות הנוגעות לתפיסה, ללמידה, לזיכרון, מהות ה"אני", סוגיית הזהות העצמית, טבעה של הסיבתיות, וגבולות הידע האנושי. נבחן את ההשלכות של עמדות ההוגים הנ"ל על חיינו כיום ועל הפילוסופיה בת-זמננו.

## מבוא לפילוסופיה חדשה: הרציונליסטים

**ד"ר יעל קדר**

**7066665 , 2 שש"ס , 3 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה עוסק באחת התקופות המרתקות ביותר בתולדות הפילוסופיה: המהפכה המדעית במאות 17-18. אנו נסקור את הפילוסופים החשובים של התקופה, שחלקם גם היו מדענים פעילים ובעלי שם: דקרט, פסקל, שפינוזה, ולייבניץ. הסקירה תתמקד בעיקר בשאלות הנוגעות בספקנות ובאפשרות ההשגה של ידע ודאי אודות העולם. טבע האל ואפשרות ההוכחות לקיומו, יעמדו גם הם במוקד הדיון, כמו גם טבעם של הגופים הפיזיקלים והחלל, סוגיית הקשר בין הגוף והנפש ושאלת חופש הרצון.

## מבוא לפילוסופיה יוונית - אריסטו וההלניסטים

**פרופ' שביט אילת**

**7044437, 3 שש"ס, 3 נ"ז**

**7044432, ת' 1 שש"ס**

**סוג שיעור: הרצאה+תרגיל**

על אריסטו, פילוסוף ומדען שחי ביוון בעת העתיקה, נאמר: "קיומו של אדם כה חכם הוא הוכחה לקיום האל". הוא עיצב את הגות ימי הביניים, והמדע המודרני שאנו מכירים – בביולוגיה, פיסיקה ולוגיקה – צמח מתוך התנגדות לדרכו. בקורס נכיר את הגותו, נלמד כיצד אריסטו עדיין משפיע על חיינו, ונלמד על האלטרנטיביות החשובות שהציעו לדרכו בני זמנו הספקנים, הסטואיקנים וכמובן אפיקורוס. הקורס יכיר לסטודנטים רעיונות ושאלות יסוד אשר עד היום מעצבות את חיינו, כגון כיצד לחיות חיים מאושרים? למה לפחד מהמוות? מהו שהווה, והאם יש לעולם הזה מניע בלתי מונע? נעסוק בחברה ובאנשים שעיצבו את אותן שאלות וכיצד תשובותיהם רלוונטיים לחיינו באלף השלישי. הקורס יכיר לסטודנטים כלי חדש-ישן לשיפור חייהם: חשיבה לוגית ורפלקסיה ביקורתית.

## מבוא לפילוסופיה יוונית - סוקרטס ואפלטון

**פרופ' שביט אילת**

**7044415, 3 שש"ס, 2 נ"ז**

**7044431, ת' 1 שש"ס**

**סוג שיעור: הרצאה+תרגיל**

ערש המחשבה המערבית נוצרה בפוליס היוונית במאה השישית לפני הספירה. הקורס יכיר לסטודנטים כמה מן הרעיונות והשאלות אשר עד היום מעצבות את חיינו, כגון מהו היסוד למציאות בה אנו חיים? האם יש אפשרות לידיעה וודאית של אותה מציאות? מהו 'הטוב'? מהי אהבה? ואיך לחיות מתוך איזון ושלוות נפש? נעסוק בחברה ובאנשים שעיצבו את אותן שאלות יסוד, כגון תלס, סוקרטס, אפלטון ואריסטו, וכיצד תשובותיהם רלוונטיים לחיינו באלף השלישי. הקורס יכיר לסטודנטים כלי חדש-ישן לשיפור חייהם: הדיאלוג הפילוסופי והחשיבה הביקורתית.

## מבוא לפילוסופיה של המדע: פוזיטיביזם

**פרופ' שביט אילת**

**7077737, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

החברה שלנו רווית מדע וטכנולוגיה. העדות ליתרונות ולסכנות שבמדע גלויים לעיני כל, אך זמן מועט יחסית מוקדש לברור מושגי היסוד המדעיים. ברור זה יעמוד בלב הקורס. מהי חשיבה מדעית? מה מבדיל בין מדע ללא-מדע? ומה המשמעות התיאורטית והמעשית של מונחים כגון - הוכחה, ניבוי, הפרכה, הסבר וסיבה? הסטודנטים בקורס יבררו את המשמעויות ואופן השימוש במושגים אלו, ויישמו את זווית המבט הרפלקטיבית-ביקורתית על הפרקטיקה הנוהגת בתחום לימודיהם.

## מבוא לפסיכולוגיה

**ד"ר הדס מרציאנו**

**7012702, 2+2שש"ס , 5 נ"ז, ש'**

**גב' הודיה חיוט**

**7012703, ת' 1+1**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה וכן עם המושגים המרכזיים של כל אחד מתחומים הללו. נידון בשאלות המרכזיות שבהן עוסקת הפסיכולוגיה תוך התחשבות בהיבטים המחקריים, תיאורטיים והיישומיים. נושאי הקורס יכללו פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, זכירה, הנעה וריגוש, פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, תיאוריות אישיות, אינטליגנציה ומדידתה ופסיכופתולוגיה. בנוסף, במסגרת תרגיל הקורס ייחשפו הסטודנטים לנושאים נוספים תוך חיזוק הנושאים הנלמדים במסגרת השיעורים. מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב המוצג במסגרת הקורס.

## מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

**ד"ר גולדברג אלון**

**7169845, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס זה נפגשים התלמידים עם הרקע הפסיכולוגי להתפתחות הפרט. הם מתוודעים למושגים בסיסיים, למודלים ולתיאוריות, שיאפשרו להם להבין ולדעת על תהליכים תוך נפשיים ועל התנהגות התינוק, הילד, המתבגר, המבוגר והזקן, וכיצד אלה נוצרים ומתפתחים. חומר הקורס משלב דיון בתחומי התפתחות שונים (רגשית, קוגניטיבית, אישיותית, נוירופסיכולוגית, מוטורית, שפתית וחברתית), ובהשתקפותם בשלבי חיים שונים.

## מוזיקה זה החיים: מחשבות סוציולוגיות

**ד"ר תמר ברקאי**

**7044412, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## מבוא לקיימות - סביבה, חברה וכלכלה בעידן של משבר אקלים

**ד"ר קרסו רומנו גל**

**7077963, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יפתח ברקע להבנת הקיימות בראייה כוללת תוך הגדרת מושגים, הכרת דילמות סביבתיות והבנת מורכבות הנושא. בהמשך המשתתפים בקורס יבחרו מקרים מקומיים וגלובליים אותם יחקרו סביב נושאים סביבתיים שונים. לדוגמה: מקדונלדס - רשתות המזון המהיר, מקרה ים המלח, המכונית החשמלית, שונית האלמוגים במפרץ אילת, תרבות צריכה- מכורים לפלסטיק. למידה מעמיקה תעשה סביב מקרים אלה בהרצאות, קריאה, עבודה בקבוצות והצגת משימות. העמקה במקרים אלה תעשה תוך התייחסות לנושאים סביבתיים שונים כמו כלכלה, בריאות, פיתוח בר קיימא, מגוון ביולוגי תכנון ושטחים פתוחים, דלקים פוסיליים ואנרגיות מתחדשות, פערים סוציואקונומיים וצדק סביבתי ותהליכים אקו-פוליטיים מקומיים ועולמיים. הקורס ישלב יום סיור באזור חוף הכרמל.

## מבט רב תחומי על ארץ סוערת

**פרופ' אמיר גולדשטיין**

**7044410, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

במאה השנים האחרונות סערה הארץ, שינתה שוב ושוב את פניה וגם בימינו, מתרחשים תהליכים שונים העצבים את דמותה במאה ה-21. הקורס יציע מבט רב-תחומי, כלומר אנושי ומגוון, על התהליכים האלה. הוא יתמקד בגליל וכך יחשוף את האזור בפני הלומדות והלומדים. נבחן יחד שתי פרשיות מפתח מרתקות: 1. יחסי יהודים-ערבים בגליל בתקופת המנדט והדרך בה הובילו להתבססות היהודית וליציאת הערבים מהאזור ב-1948. 2. העלייה הגדולה ויחסי קרית שמונה-קיבוצי הגליל העליון בשנים הראשונות לאחר הקמת המדינה והאופן שבו עיצבו את הקהילה האזורית. נפגוש את הסיפור מעיניהם של האנשים המעורבים, נתבונן על ההיסטוריה, על החברה, על התרבות, על הכלכלה ועל הנוף האזורי, אולם גם נצא מדי פעם להתבוננות על מלמעלה על ההתרחשויות המקבילות ברחבי הארץ כדי לזהות את הדומה והשונה בין מאקרו למיקרו. הקורס יקנה ידע על התהליכים שעיצבו את ישראל וכלים להתבוננות אמפתית ורגישה לצד ראייה ביקורתית של המתרחש סביבנו.

הערה: הקורס אינו מיועד למי שלמד את הקורס 'ההיסטוריון בסערות ההיסטוריה' בחוג ללימודים רב תחומיים.

## מגדר בשדה והתנסות מעשית

**גב' יעל אשד-סילבר**

**7077831, 2 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יצור מפגש ולמידה הדדית בין סטודנטיות, סטודנטים ובעלי עניין בעשייה קהילתית-מגדרית, יחשוף את הסטודנטיות והסטודנטים לחשיבות ולפרקטיקה של מעורבות בין האקדמיה והקהילה, תוך כדי התנסות בחוויה אישית, מפגש חברתי והקניית מיומנות בניתוח וברפלקציה העשייה האקדמית-קהילתית. הלמידה בקורס תתבצע תוך כדי התנסות פעילה ברשויות מקומיות, בעמותות חברתיות וסביבתיות ובארגונים חברתיים, במהלכם יתבצע מנטורינג ותיבנה תשתית להמשך תעסוקה עם סיום התואר . במהלך הקורס נקרא נכיר טקסטים וסקרים הרלוונטיים למצב העכשווי בישראל, ונקבל כלים מעשיים בתחום היזמות חברתית, שיתוף ציבור, חשיבה

ביקורתית, מנהיגות ועמידה מול קהל. הסטודנטים והסטודנטיות ישתמשו באותם כלים בפרוייקטים החברתיים שאותם הם מלווים במהלך השנה.

**מגדר ומדע: פריון, טכנולוגיה וחברה**

**ד"ר חדוה אייל**

**7077831, 2 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

במוקד הקורס בחינה של המאפיינים התרבותיים ושל דפוסי מדיניות (פורמלית או בלתי פורמלית) ביחס למדע ורפואה ממבט מגדרי-פמיניסטי. נדון בהגדרת בעיות ציבוריות-חברתיות ובאופן שבו אלו מעצבים את מעמדן והיחס לנשים במרחבי מדע, בריאות ורפואה. הקורס יהווה מרחב לחקר סוגיות שונות כמו נשים במדע, נשים וניסויים רפואיים, לצד בחינת מדיניות בנושאי טכנולוגיות פריון כדוגמת 'הפסקות הריון', חוק ה'פונדקאות', ו'מתן אמצעי מניעה דפו פרוורה לנשים בקהילה האתיופית בישראל. נניח את היסודות האנליטיים לקיום דיון על מדיניות תוך התיחסות לממדים חברתיים, רפואיים-מדעיים וכלכליים, ונתנסה בהגדרת בעיית מדיניות בגישה מגדרית.

הקורס ישלב הרצאות פרונטליות ודיונים קבוצתיים.

מטרות הקורס:

- להקנות לסטודנטיות ולסטודנטים כלים ומושגי יסוד הנדרשים בבחינה של ספרות מקצועית בתחום מדיניות של טכנולוגיות רפואיות ומגדר.
- יישום הידע התיאורטי לצורכי ניתוח מדיניות והגדרת בעיות מדיניות

**מגדר ומשפט**

**עו"ד תמר גוטגולד כהן**

**7045605, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

המשפט ממלא תפקיד משמעותי במאבק לשוויון מגדרי בהיותו כלי מרכזי לשינוי. בקורס זה נכיר את התפתחותו של המאבק הפמיניסטי המשפטי בארה"ב ובישראל (פמיניזם ליברלי, תרבותי, רדיקלי, פוסט מודרני וכו'). נבחן את החקיקה והפסיקה בישראל לאורן של תיאוריות פמיניסטיות, ונדון בסוגיות ספציפיות במאבק הפמיניסטי המשפטי וביניהן: שוויון נשים בעבודה; הריון, לידה והורות; אלימות כנגד נשים; זנות וסחר בנשים; מניעת הטרדה מינית; נשים בצה"ל; נשים במגזר החרדי.

**מגדר, אינטימיות ומיניות**

**ד"ר רות פרסר**

**7066605, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה בוחן שאלות של מיניות, אינטימיות ומשפחה מפרספקטיבה ביקורתית ורב תחומית. הקורס יעסוק בנושאים אלו בהקשרם הלאומי, הגלובלי, הקפיטליסטי, והצרכני; ובהצטלבות בין מגדר, מיניות, גזע, לאום, ומעמד. במהלך הקורס נערוך היכרות עם דיונים בהקשר הישראלי ומעבר לו, ונבקש לענות על השאלות: אילו שינויים ניתן לאתר בתצורות של מיניות ואינטימיות? מה בין תרבות הצריכה לאהבה? כיצד מנוהלים כישלונות בעמידה בציפיות החברתיות וסטיות מתסריטים נורמטיבים? מתי ובאילו תנאים מתקיימת בחירה? האם מיניות, אינטימיות ומצב משפחתי מסמנים זהות? ומה גלובלי באינטימיות ומשפחה?

**מגדר וקונפליקט: ביטחון, כלכלה וסביבה בראייה מגדרית**

**ד"ר תמר אריאלי**

**7098413, 2 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

### מדינה קטנה עם שפם: ישראל עד 1967

**ד"ר שילון אבי**

**7077908, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הניצחון הישראלי במלחמת ששת הימים, הרחיב את גבולות המדינה, שינה את מעמדה הבינלאומי והשפיע על יחסי ישראל עם הפלסטינים. בקורס זה נבחן את ישראל "המוקדמת", זו שלפני כיבוש השטחים, שהונהגה תחת הדומיננטיות של שלטון מפא"י. בקורס זה נלמד ונעמיק את בחינתה של ישראל בשנותיה המעצבות וננסה לענות, בין היתר, על השאלות הבאות: מה היו הסוגיות העיקריות שבמחלוקת לפני 67'? כיצד נבנתה החברה הישראלית בשנים אלה? מה היו האירועים הגדולים שהגדירו את המדינה? איך נראתה המערכת הפוליטית עד 67' ועד כמה המלחמה שינתה את פניה של ישראל

### ממונה ליזה ל- 1984: אומנות, תרבות, חברה

**ד"ר תמר הגר**

**7077968, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה בוחן ומנתח סוגי יחסים בין ייצוגים אמנותיים של המציאות (בספרות, בקולנוע, בציור, בשירה, בתיאטרון, במדיה החברתית ועוד) לבין תופעות חברתיות ופוליטיות בעולם בכלל ובישראל בפרט. במהלכו נבחן בין השאר מה מגלים יחסים אלה על מעמדה החברתי של האמנות במקומות שונים ובתקופות שונות; כיצד יצירות אמנות שונות בהקשרים היסטוריים מגוונים שקפו והנציחו את היחסים החברתיים, תרמו להם ואף שינו אותם. ההתבוננות ביחסים מורכבים אלה תעשה באמצעות תיאוריות תרבותיות ואמנותיות שונות שמציעות דרכי ניתוח מגוונות של מעורבותם של מדיומים אמנותיים שונים במציאות התרבותית והחברתית ועל האופן בו הדהדו תפיסות אידיאולוגיות, פוליטיות וכלכליות. התיאוריות הללו ילמדו תוך בחינה של יצירות ממדיומים אמנותיים שונים, בתקופות שונות – בין השאר יבחן ציורו של ליאונרדו דה וינצ'י המונה ליזה והרומן 1984 של ג'ורג' אורוול - מה שיאפשר לנו להבין לעומק את כוחם החברתי פוליטי של ייצוגים אמנותיים ואת תרומתם לחיינו החברתיים.

### מחשבות ומושגים על החיים במאה ה-21

**ד"ר אבי שילון**

**7078006, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

המאה ה-21 כבר הביאה עימה שינויים רבים בהרגלי החיים, החשיבה והצריכה. אנחנו משועבדים למסכים כפי שבני אדם מעולם לא היו, והאפשרויות שנפתחות בפנינו יוצרות גם איום על דפוסי חיים שהורגלנו אליהם. בקורס זה נדון בהתפתחויות ובשינויים שחלו במושגים ובדפוסי חיינו, ובכלל זה סוגיות הנוגעות לכסף, תודעה, קולניאליזם, גבריות, נשיות, צדק, רוע, אושר ועוד.

הקורס ילווה בצפייה בסרטים, ומחייב השתתפות פעילה בדיונים בכיתה

### מלחמות מבחוץ ומלחמות מבפנים: היסטוריה, תרבות וחברה בישראל 1948-1987

**ד"ר תמיר הוד**

**7077868, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יציע דיון ביקורתי באירועים שהתרחשו במהלך עשרים השנים שבין 1967 ו-1987. מדובר בשני עשורים שאת השפעתם הכבירה אנו חווים בכל תחומי חיינו כאן וששינו ללא היכר את פניה של החברה והתרבות הישראלית. השלכותיה של תקופה זו מהדהדות בעיצובה של הזהות הישראלית מאז ועד היום. הצגת הרקע ההיסטורי הנדרש תשולב בשדות שונים של תרבות: שירים פופולריים, קולנוע, דימויים חזותיים ועוד. הדיון הביקורתי שיתקיים באמצעות שילוב המחקר ההיסטורי עם הטקסטים התרבותיים יסייע לנו לבחון מחדש כמה מהאירועים החשובים ביותר בהיסטוריה הקרובה של מדינת ישראל. בין יוצרי הטקסטים התרבותיים המופיעים בקורס נמצא את מאיר אריאל, שלמה ארצי, להקת החיפושיות, חנוך לוין, אריק איינשטיין ועוד רבים.

## מציידים לקטים לחקלאים ורועים

**פרופ' גונן שרון**

**7012344, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

סקירה של ההיסטוריה של יחסי אדם סובב לאור הממצאים הארכיאולוגיים והאנתרופולוגיים ופרשנותם. מעקב אחרי דרכו של המין האנושי מכלי האבן הראשונים ועד הקמת הערים הראשונות והערכת תפקידה של האבולוציה התרבותית והטכנולוגית בקביעת בסיס קיומו של האדם ממשתמש למייצר מקורות המזון בסביבה שבה הוא חי.

הקורס מתחלק לשלושה חלקים: 1) פרקי מבוא במחקר הארכיאולוגיה, האנתרופולוגיה והסביבה הקדומה; ב) האדם כצייד לקט בסביבה הקדומה החל מלפני מיליון וחצי שנה; ג) האדם כמעצב הסביבה בה הוא חי - יישובי קבע, חקלאות, מכרות וערים (מלפני כ-10,000 שנה). דוגמאות קונקרטיות יובאו מאתרים וממצאים מעמק החולה.

## הכל מתחיל בגוף – התפתחות פיסית בילדות

**ד"ר נטע רבהון דמתי**

**7098763, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס זה נתמקד בהיבט מיוחד של התפתחות התינוק, הפעוט והילד. הגוף משתנה במהירות בראשית החיים, במדדים כמותיים ובתמורות איכותיות רבות. החל מהשלבים העובריים, ועד לתחילת בית הספר היסודי. עם זאת, זה אינו קורס בביולוגיה וגם לא באנטומיה, אלא למידה של גורמי השפעה גופניים, כמו הורמונים, חושים, תפקודי אכילה, שינה ועוד, על מכלול ההתפתחות. כיצד מתפתחת החשיבה, כתוצאה מהתנסות גופנית? מתי מקבל התינוק הזדמנות ראשונה לחקור, ליזום ולפעול באופן עצמאי? מהי החוויה המסעירה בותר בסדר יומו של פעוט? התפתחותם של צדדים רבים באישיות מתחילה בגוף, ובכך יעסוק הקורס.

לפיכך, ההוראה תיערך ברצף של נושאים ונקודות, ותיגע במושגים רבים מתחומים שונים. לבד מההוראה הכיתתית, תישקל התנסות באמצעות תצפית, באחד או יותר מהנושאים שיילמדו.

## "משיח לא בא? משיחיות ומשיחים בהיסטוריה היהודית"

**ד"ר חנן חריף**

**7078026, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## ניהול ויישוב סכסוכים: מתיאוריה למעשה

**ד"ר אריאלי תמר**

**7077890, 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הסכסוך הוא תופעה מרכזית בחוויה האנושית, הן הרמה האישית והן הרמה החברתית-פוליטית. בקורס נלמד תאוריות מרכזיות בחקר סכסוכים, ומגוון אמצעים למניעה, התמודדות, הגבלה, ופתרון סכסוכים. הקורס יקנה כלים לניתוח הגורמים לסכסוכים ולאבחנה בין סוגי סכסוכים. דרך עיסוק בחקרי מקרה היסטוריים כגון מלחמת האזרחים בארה"ב, האפרטהייד בדרום אפריקה, והסכם יום שישי הטוב בצפון אירלנד, נבחן את אתגר היישום של תובנות תאורטיות.

## ניהול משאבי טבע וסביבה

**מר אורי אילן**

**7077902, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

ההתמודדות עם אתגרי משבר האקלים, הפכה בשנים האחרונות מורכבת משהייתה בעבר, מסיבות רבות. בעוד שבשנות השבעים הדגש היה על הפחתת המפגעים הסביבתיים, כיום הפרקטיקה הנוהגת מכוונת יותר למניעת המפגעים מלכתחילה, ולשמירה על משאבי הטבע, ועל ערכי הנוף והמורשת, וזאת באמצעות כלים מגוונים, הנמצאים תדיר במתח שיוצרים צרכי הפיתוח של האדם.

קיימות היא תפישת עולם תרבותית שאומרת שבדור שלנו צריך להיות אחראי למען הדורות הבאים ולשמור על משאבי הטבע הקיימים לרשותנו, ולכן עלינו להימנע מפגיעה באוצרות הטבע.

בישראל, השימוש במושג שמירה על משאבי טבע, אֵחַר להיטמע בשלמותו בשיח המקצועי והציבורי, בעיקר בגלל התפישה המיושנת, שמשאבי הטבע הם חומרים שהטבע מספק לתועלתו של האדם, כמו מים, חומרי דלק למיניהם, מחצבי מינרליים, לתעשייה ולשוק הפיננסים, כמו מתכות יקרות, יהלומים ואבני חן – כמעט כל אלה לא היו בנמצא בארץ ישראל הקטנטונת, או שהיו, כמו המים, בחוסר גדול.

## נפלאות המוח היולד: מיניות, תודעה ואבולוציה

**ד"ר אורלי דהאן**

**7077908, 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## בחזרה לטבע - חברה, סביבה ואהבה

**ד"ר אורנה גרוסמרק**

**7011202, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

חברות מפותחות, ובכללן ישראל נהנות מצמיחה כלכלית מתמשכת ועלייה בצריכה וברמת החיים, תוך הישענות על עקרונות של שוק חופשי ופיתוח טכנולוגי. אך תועלות אלה גובות מחיר לא ידוע וכזה שאינו ניתן לכימות כלכלי: דלדול משאבי הטבע; זיהום הסביבה; שינויי אקלים; פגיעה בבריאות הציבור ועוד.

היום גוברת ההכרה כי הפגיעה בסביבה הפיזית, כרוכה בסיכונים רבים ולכן הידרדרותה של הסביבה הטבעית הפכה לאחת הבעיות הקיומיות של החברה האנושית.

בקורס נדון במפגעים סביבתיים כבעיות חברתיות מיסודן. הקורס יעסוק ביחסים המורכבים בין החברה האנושית לסביבתה הטבעית. נתייחס לאידיאולוגיות ולתפיסות הפילוסופיות בנוגע למשאבי הטבע והסביבה, נראה מה הן תוצאותיהן של אידיאולוגיות אלו, נדון באסונות אקולוגיים וחברתיים, ונראה כיצד מוסדות החברה השונים, בכללן הטכנולוגיה, הכלכלה, המשפט, האומנות ועוד, מנסים "לטפל" באותן בעיות. כמו-כן, נתייחס בהרחבה להתפתחותן של תנועות חברתיות "ירוקות" והפעולה האזרחית בתחום.

## סוגיות אקולוגיות בגליל

**ד"ר חגי שמש**

**7055501, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**דרישות קדם: מבוא לאקולוגיה**

מטרות הקורס הכרת המערכות האקולוגיות השונות שקיימות בגליל. הקורס בנוי סביב קבוצה של מיני מפתח כאשר בכל שיעור נכיר מין חדש ונדון במאפייניו ובתהליכים האקולוגיים להם הוא שותף. מתוך ההכרות עם מינים ספציפיים יחשפו הסטודנטים לעקרונות כללים באקולוגיה מתוך שימת דגש על חשיבותם בגליל.

## סוגיות בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית

**ד"ר גיל גלזר יערה**

**7034578, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: קורס מקוון**

הקורס עוסק בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית לאורך כמאה שנים מעצבות: ממלחמת האזרחים האמריקאית במחצית המאה ה-19 ועד לשנות השבעים במאה ה-20. במסגרת הקורס נבחן אירועים וסוגיות היסטוריים במהלך השנים הללו, תוך הסתמכות על מקורות תרבותיים כגון תרבות חזותית לגווניה, מוזיקה וספרות. הקורס מתמקד בארבע תקופות וסוגיות מפתח: א. העבדות ומלחמת האזרחים; ב. השפל הכלכלי וה"ניו-דיל"; ג. המלחמה הקרה; ד. התנועות החברתיות של שנות הששים והשבעים במאה ה-20.

## סוף עונה: על אקלים ואופנה

**גב' מיטל פלג**

**7077950, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

מה הקשר בין שונית אלמוגים לג'ינס, האם H&M טובים יותר לסביבה משאנל, מה הן ההשלכות הסביבתיות וחברתיות של תעשיית האופנה ואיך הבגדים שלגופנו הפכו לתעשייה השנייה המזהמת ביותר בעולם?

במסגרת הקורס נתמודד עם השאלות האלה ועוד באמצעות הרצאות, דיונים בכיתה, מפגשים עם מומחים מתעשיית האופנה ועבודת גמר.

תעשיית הטקסטיל היא מהתעשיות המזהמות ביותר בעולם. היא מייצרת זיהום נרחב בכל אחד משלבי הייצור, החל מגידול הכותנה וצביעתה, דרך השינוע הגלובלי, המגביר את זיהום האוויר ועד להטמנה בסוף השימוש והגדלת כמות המיקרו פלסטיקים בים. בנוסף, היא גם מהתעשיות המנצלות ביותר בעולם, המתבססת על כוח אדם זול במדינות עולם שלישי, ובעיקר על נשים וילדים.

בשנים האחרונות המודעות להשלכות הסביבתיות ולמחיר החברתי של תעשיית האופנה המהירה הולכת ומתגברת. אסונות כדוגמת אסון רנה פלאזה, לצד תנועת מהחברה האזרחית כתנועת fashion revolution ו-clean clothes campaign הובילו כולם יחד להיווצרותה של תנועת אופנה איטית, ערה ובולטת, המבוססת על נשים גם כן, ומהווה במובנים רבים, את עתידה של תעשיית האופנה. בבסיס התנועה פועלות יחדיו צרכנים וצרכניות המחפשות אחר אלטרנטיבות לצריכת אופנה הוגנת, יצרני אופנה המחפשים אחר דגמי ייצור ומסחר אלטרנטיביים ברוח הקיימות ואקטיביסיטיות אופנה.

במסגרת הקורס נכיר את ההשלכות הסביבתיות והחברתיות של תעשיית האופנה, נבחן את ההקשר התרבותי וחברתי של עליית האופנה המהירה ונעמיק בפתרונות הקיימים והעתידיים לתעשיית האופנה. לקורס יהיו שלושה חלקים אשר נבנים האחד על השני, כאשר כל חלק יכיל הסתכלות גלובלית והסתכלות לוקאלית – ישראלית

## סוריה בעת החדשה

**פרופ' מוסטפא עבאסי**

**7098450, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## סכנה כפולה: הישרדות של נשים בשואה

**ד"ר ניר פרייזגר ירון**

**7077930, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בתקופת השואה נשים יהודיות עמדו בפני סכנה כפולה: כוונת הגרמנים להשמיד כל יהודי באשר הוא והפגיעה בסיכויי ההישרדות שלהן עקב היותן נשים. בקורס נדון בשאלה מדוע נשים ניצבו מול "סכנה כפולה" ובכלל בשאלת מקומו של המגדר באותה תקופה ובחקר השואה לאחר סיום המלחמה. נעיין בכתבים שנכתבו על ידי נשים בגטאות ובמחנות, בעדויות שניתנו לאחר תום המלחמה ובספרות שנכתבה על ידי ניצולות. ננסה להבין את החוויה הסובייקטיבית של נשים במקומות שונים ובזמנים שונים. מכאן נעלה שאלות הנוגעות בגבורה כמו: מהי גבורה נשית? האם הגבורה באה לידי ביטוי רק בלחימה? האם גבורה נשית ייחודית ושונה מגבורה של גברים?

## סמינר במקבץ לימודי מגדר- נרטיב וסיפורי החיים

**ד"ר רות פרסר**

**7077986, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

מחקר נרטיבי מתמקד באופן בו אנו מספרות.ים סיפורים, על עצמנו, או כעדים.ות לאירועים שהתרחשו סביבנו. הכלי הנרטיבי מאפשר לנו להעמיק את ההבנה של תופעות חברתיות ותקופות היסטוריות. בהקשר התרבותי חברתי, משמש המחקר הנרטיבי לחשיפת קולות מושתקים, למשל קולות של נשים, ומיעוטים אתניים, מיניים, לאומים וכו'. ולכן מחקר נרטיבי תורם ליצירת יחסים חברתיים חדשים והפצת ידע ונראות על תופעות שלא זוכות לדיון ציבורי. חומרים נרטיביים הם מקורות בע"פ או בכתב, בגוף ראשון או בגוף שלישי, ראיונות, יומנים, וחומרים היסטוריים, ספרותיים ודיגיטליים. בסמינר נערוך היכרות עם גישות ושיטות בפרדיגמה הנרטיבית מפרספקטיבה רב תחומית.

## סמינר במקבץ לימודי מגדר- איך חוקרים תרבות?

**ד"ר רות פרסר**

**7098760, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

קורס זה מאפשר לערוך מחקר המבוסס על התפיסה התרבותית, מפרספקטיבה רב תחומית (היסטוריה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, פילוסופיה, וכו'). במסגרת הסמינר תתאפשר כתיבה אמפירית (איכותנית) או תיאורטית במדעי הרוח ובמדעי החברה. הקורס יתבסס על הנחיה אישית ויתנהל כסדנא המבוססת על מעגלי חשיבה ודיון עמיתים בסוגיות ודילמות.

**סמינר במקבץ ממשל ומדיניות- קונפליקט מקומי, קונפליקט גלובאלי**

**ד"ר תמר אריאלי**

**7077771, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

## סמינר במקבץ סביבה וחברה

**ד"ר קרסו רומנו גל**

**7031310, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

אוריינות סביבתית הוגדרה על ידי ארגון אונסק"ו כ"כלל המיומנויות הבסיסיות המאפשרות לאדם לדעת, להבין ולהעריך את מצב איכות הסביבה והידרדרותה, לרצות לפעול למען שיפורה ולהתנהג בהתאם". רכישת אוריינות סביבתית היא הכרחית לצורך התמודדות עם המשבר הסביבתי, והיא המטרה העיקרית והחשובה ביותר של החינוך הסביבתי. אנו נלמד ונחקור מה משפיע על אדם להתנהג בצורה שהינה מיטיבה או מזיקה לסביבה, תוך שימוש בגישות מתחום החינוך, הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה, הפילוסופיה, הכלכלה והמדע. אופיו הבין-תחומי של הקורס מאפשר ראיה רחבה של קשרי הגומלין שבין האדם לסביבתו. הקורס יתקיים במתכונת של הרצאות, דיונים ומפגשים אישיים.

## סמינר במקבץ סוציולוגיה - בין מזרח למערב- תודעת מרחב, זהות ותרבות במסעות גילוי עולמיים.

**ד"ר אבט עודד**

**7077826, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

בסמינר נעיין בטקסטים ראשוניים ובספרות מחקר אודות סיפורי מסע מהעת העתיקה ועד המאה ה-19, ואחר והאופן בו הם תרמו לעיצוב של תרבויות באסיה ובאירופה ולהרחבת גבולות התודעה האנושית בנוגע לעולם ולמקומנו בתוכו. באמצעות נקודת המבט האנתרופולוגית-היסטורית נפליג ונרכב בעקבות גאוגרפים, מצביאים, סוחרים, סופרות, יורדי ים, נזירים, מיסיונריות והרפתקנים, שמסעותיהם היוו ראש חץ בהאצת תהליכים של העברת ידע, חילופי רעיונות, הפצת סחורות, הנחלת אמונות, יצירת קשרים דיפלומטיים, הגירה והשתלטות קולוניאלית. רשמי המסעות של נוסעים ידועי שם כאלכסנדר מוקדון, הלנה הקדושה, הנזיר סואן דזאנג, מרקו פולו, איבן בטוטה, האדמירל ג'נג חה, פרדיננד מגלן, מתיאו ריצ'י, ג'ימס קוק, מרי אלייזה רוג'רס ואחרים, ישמשו אותנו כדי לדון בנסיבות ההיסטוריות וברקע התרבותי להשפעות ההלניסטיות על מרכז ודרום אסיה, ביסוס מעמדה הפוליטי והדתי של ארץ הקודש כמוקד עליה לרגל, התפשטות הבודהיזם ברחבי אסיה, תור הזהב של הסחר הערבי באוקיינוס ההודי ובדרך המשי, סחר התבלינים וראשית עידן התגליות והכיבושים הקולוניאליים, השפעת תרבותה החומרית של אסיה על הכלכלה והחברה האירופית, האצת הקפיטליזם באירופה, תחיית הזיקה של הוגים ומדינאים אירופים כלפי ארץ הקודש ועוד. סיפורי המסע שייבחנו בסמינר יתרמו להבנה טובה יותר של העוצמה הגלומה ביצר הסקרנות האנושית ובחתירה לידע, ובהשפעתן מרחיקת הלכת על תרבויות אסיה ואירופה ועל ההיסטוריה של קשרי מזרח ומערב לאורך אלפי שנות היסטוריה. לצד הנושאים העיוניים שיידונו בסמינר, מטרתו תהיה להקנות למשתתפים כלים לחיבור עבודות אקדמיות ברמה הנדרשת מסמינר מתקדם במדעי החברה והרוח ובקיאות בכללי הכתיבה האקדמית.

## סמינר במקבץ פילוסופיה – טבע האדם והתרבות – בין תקווה לייאוש

**ד"ר קדר יעל**

**7012322, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

האם יש תקווה למין האנושי? בסמינר זה נבדוק לעומק את השאלה, מהי העמדה הפילוסופית המוצדקת לגבי האפשרויות העומדות בפני התרבות והחברה האנושית בעתיד. נבחן את שאלת טבע האדם ואת ההשלכות שלה, את תפקיד הפסיכולוגיה ביצירת אדם בריא ומאושר יותר, את שאלת חופש הבחירה שלנו, את המתח שבין האדם כאטום בודד והאדם כיצור חברתי, נדון במושגים כגון אומץ, אמונה ובדידות, ונבחן את מקומה של האלימות והפוליטיקה בחברה האנושית ואת המשמעות של הפסימיזם כעמדה פילוסופית. נעשה זאת תוך שניקח בחשבון התפתחויות היסטוריות משמעותיות כגון עליית ההשכלה, השואה, גלובליזציה ועוד. נקרא מכתביהם של הוגי הנאורות כגון קאנט, וולטר ושפינוזה, אנשי אסכולת פרנקפורט כגון ולטר בנימין ותאודור אדורנו, פסיכולוגים וסופרים וביניהם פרויד ופרנץ קפקא, היסטוריונים כחנה ארנדט, וכן פוסטמודרניסטים צרפתיים כמוריס בלנשו, ז'ק דרידה, יוליה קריסטבה ועמנואל לוינאס.

## סמינר במקבץ פסיכולוגיה – דימוי גוף: מהעצמי לפוליטי

**ד"ר אילנה הירסטון**

**7012352-01, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

יעודכן בהמשך

## סמינר במקבץ חקר התודעה: קסם התודעה - חקר החוויה האנושית

**ד"ר אורלי דהאן**

**7012349, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז**

**סוג שיעור: סמינר**

**דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית**

הקורס מיועד לסטודנטיות ולסטודנטים במקבץ תודעה / פילוסופיה המעוניינים לחקור את אחד מהתחומים המרתקים והמסתוריים ביותר של המדע: התודעה. הקורס נועד לספק לסטודנטים כלים תיאורטיים ומעשיים לחקר התודעה, ולקדם את ההבנה שלהם לגבי מהותה של החוויה האנושית. הקורס יציע מבט רב-תחומי על התודעה וחקר החוויה, ויעסוק בנקודות מבט מגוונות לחקירתה של החוויה האנושית (ואולי גם חוויות של יצורים אחרים), לרבות נקודות מבט פילוסופיות, אבולוציוניות, קוגניטיביות ורגשיות.

במהלך הקורס נכיר מחקרים שונים בתחום, ונתרכז בשיטות מחקר תיאורטיות ואיכותניות לחקר החוויה האנושית. ללומדים / לומדות יינתן חופש מקסימלי לבחור נושא מחקר הקרוב לליבם, ואת שיטת המחקר המועדפת (תיאורטית או איכותנית). תוצר המחקר יהיה עבודה סמינריונית מקיפה בצורת מאמר אקדמי בשפה העברית.

רוב המפגשים בסמסטר א' תשפ"ה יהיו בזום, אולם יהיו מספר מפגשים פרונטליים.

סמסטר ב' מוקדש ברובו לעבודת המחקר, ולפגישות אישיות עם מנחת הסמינר.

## עבר שנשאר: זיכרון השואה בישראל

**ד"ר תמיר הוד**

**707803, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**יעודכן בהמשך**

## עבודת החלום ושפת החלימה

**גב' נטלי תורג'מן**

**7077981, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

פרויד טען כי החלום הוא דרך המלך להבנת נפש האדם (1900). בקורס זה נעסוק בעבודת החלום ובשפת החלימה. האם חלמתם פעם חלום ללא פשר? האם יש לכם חלום חוזר ונשנה? מתי חלמתם לאחרונה? זוכרים? האם ניהלתם יומן חלומות? האם חוויתם חלום שניבא את העתיד? חלום צלול?

הקורס בעל אופי סדנאי- חווייתי ומשלב כלים מתחום הכתיבה היוצרת, הביבליותרפיה והדרמה. בכל מפגש נלמד היבט תיאורטי אודות החלום ולאחר מכן ניישמו באופן אישי באמצעות כתיבה יוצרת או/ו בקונטקסט של יצירת אמנות והמחזה דרמטית. הקורס מזמין אתכם לחקירה אישית דרך קריאה בחלומות שלכם מצד אחד ובקריאת חלומות מתוך החשיבה הפסיכואנליטית והספרות היפה מצד שני.

נלמד כיצד נגשו חוקרים שונים לפרש את החלום? פרויד, יונג, מלאני קליין, ביון ואוגדן, כל אחד מהם סלל דרך עבודה ייחודית למצב תודעתו של החולם. נציג מושגים ועקרונות מתוך תורת החלום כגון; התוכן הסמוי והגלוי, כיצד החלום מפלס דרך אל משאלות הלא מודע, תוכן מצונזר, חשיבה באמצעות סמלים, ועוד. נשאל כיצד יש בכוחו של החלום לשפוך אור על תפקודי החשיבה? יתרה, נדון גם במצב 'החולם' של התודעה בזמן ערות, מעין חלימה בהקיץ. נלמד מהם העקרונות הפואטיים והליריים שיכולים לדמות ולשחזר את שפת החלום? האם נוכל לכתוב סיפור קצר/ שיר/ או לצייר תמונה חלומית בעצמנו? הקורס משלב תרגילי כתיבה חווייתיים; התנסות בכתיבה אוטומטית, זרימה אינטואיטיבית ותרגילים מובנים נוספים בכתיבה יוצרת ביבליותרפיה ודרמה.

## "עולם על הקצה": מבוא היסטורי, חברתי ותרבותי למאה ה-20ד"ר תמיר הוד

**7077944, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

תארים שונים ומגוונים הוצמדו למאה הקודמת אבל נראה שזה בו בחר ההיסטוריון אריק הובסבאום- "עידן הקיצוניות"- מיטיב לתאר את סיפורה של התקופה. במהלך הקורס נדון באירועים שהביאו את הובסבאום לבחירתו ובמקביל נעסוק גם בחיי היום יום 'הרגילים' של בני האדם בתקופה זו. השיעורים יכללו שימוש בכל התחומים שהמאה ה-20 סיפקה לנו ובהם: מוזיקה, אמנות פלסטית, קולנוע, שירה ועיתונות. כל זאת לצד מחקרים היסטוריים ייחודיים המנסים להסביר את 'ההתפוצצות' שהתרחשה בכל כך הרבה מקומות ונושאים. במהלך הקורס ננסה להתמודד עם סוגיות כגון הקשר בין להקת הביטלס לפצצת האטום ומדוע האנושות סובלת מזיכרון קצר.

## על הסליחה

**ד"ר ינון וגדון**

**709461, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קשה לדמיין מרחב בין-אישי, פוליטי או דתי שאינו נשען, במוצהר או במובלע, על עקרון הסליחה. בהתאם לכך, לסליחה תפקיד מרכזי וחיוני בשיח התיאולוגי, הפוליטי והמוסרי היהודי, אך מובנה משתנה בכל אחד מהשדות הללו. בקורס זה נבחן את מושג הסליחה במסורת היהודית דרך קריאה וניתוח של מקורות מגוונים: מהתנ"ך, חז"ל והמסורת ההלכתית, ועד ליצירות שנכתבו לאחר השואה ובתחילת המאה ה-21, ונשווה אותם למסורות דתיות, פוליטיות ופילוסופיות אחרות. נבחן את האופנים השונים בהם ניתן להגדיר את הסליחה, ונדון בשאלות כגון האם הסליחה בתנ"ך היא ייחודית לאל בלבד? האם ובאיזה אופן מבוססת החנינה המשפטית על הסליחה האלוהית? כיצד מוגדרת סליחה בין-אישית ובאיזה אופן היא נבדלת מהסליחה האלוהית והסליחות הפוליטיות השונות? האם ישנם תנאים לסליחה - דוגמת חרטה ובקשת מחילה - והאם קיימים פשעים שעליהם לא ניתן לסלוח? מה מקומה וחשיבותה של הסליחה העצמית בתהליך הריפוי? ומה הופך את שאלת הסליחה לשאלה עקרונית כל כך עבור אחדים, ונדושה, מיושנת ואף בעייתית כל כך, עבור אחרים? נעסוק בשאלות אלה באמצעות קריאה צמודה של מגוון רחב של טקסטים תורניים ספרותיים והגותיים, וכן באמצעות ניתוח של סרטים, פודקאסטים ויצירות מוזיקליות העוסקות במרכזן במושג הסליחה.

## פוסט-הומניזם: בין אדם, אובייקטים, עולם

**ד"ר רות פרסר**

**7077832, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## פילוסופיה וקולנוע

**ד"ר פיוטר שמוגליאקוב**

**7077948, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## פילוסופיה של הנפש

**ד"ר אורלי דהאן**

**7045609, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## פילוסופיה פוליטית

**ד"ר יעל קדר**

**7098458, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## פילוסופיה מהסרטים: סוגיות פילוסופיות בראי הקולנוע

**ד"ר אדם ויילר גור אריה**

**7078023, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## פמניזם ושינוי חברתי ביהדות

**ד"ר תמר אריאלי**

**7077945, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## פמניזם סוציאליסטי

**ד"ר רות פרסר**

**7098414, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

"את אישה בחברה קפיטליסטית. את מתעצבנת על העבודה, על החשבונות, על בעלך (או בעלך לשעבר), על בית הספר של הילדים, על מטלות הבית, על להיות יפה ולא להיות יפה, על כך שמסתכלים עלייך ועל כך שלא מסתכלים עלייך (ובכל מקרה על כך שלא מקשיבים לך), וכדומה. אם את חושבת על כל הדברים הללו, על האופן שבו הם משתלבים יחד ועל מה שצריך להשתנות, ומחפשת מילים שיחזיקו יחד את כל המחשבות האלה בצורה תמציתית, קרוב לוודאי שהמושג שתשתמשי בו יהיה "פמיניזם סוציאליסטי" (ארנרייך, 1976).

פמיניזם סוציאליסטי מאתגר אי שוויון מגדרי ומעמדי ומציע כלים לניתוח ביקורתי של סדר היום הקפיטליסטי והשפעתו על נשים מקבוצות חברתיות מגוונות, בצפון ובדרום הגלובליים. במסגרת הקורס נכיר את הכותבות המרכזיות בתחום, וניחשף לאלטרנטיבות ואוטופיות ששדה ידע זה מציע.

## פסיכולוגיה חברתית

**ד"ר נעם קרש**

**7098742, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית/ מוח והתנהגות.**

חיינו מתנהלים במערכת סבוכה ומורכבת של יחסי גומלין ביניינו לבין הסובבים אותנו. במסגרת הקורס נלמד לזהות ולהמשיג חלק מן ההתנהגויות החברתיות של היחיד, את הכוחות החברתיים שבתוכם הוא פועל ואת השפעותיהם עליו.

## פסיכולוגיה סביבתית

**גב' לב נעמה**

**7077904, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## פסיכולוגיה קוגניטיבית

**ד"ר רועי שובל**

**7021450, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הגישה הקוגניטיבית בפסיכולוגיה עוסקת בחקירה מדעית של תהליכים שכליים. בקורס זה נכיר ונחקור את הסוגיות המרכזיות בהן עוסקת הפסיכולוגיה הקוגניטיבית בעשרות השנים האחרונות. נשאל שאלות כגון מהי וכיצד התפתחה הפסיכולוגיה הקוגניטיבית? כיצד אנו מייצגים ומאחסנים במוחנו ידע על העולם? כיצד בנויה מערכת הזיכרון המאפשרת לנו לזכור מידע חדש ולהשתמש בו? כיצד אנחנו פותרים בעיות ומקבלים החלטות?

## פסיכולוגיה של הבריאות

**ד"ר משש מיטל**

**7066656, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס פסיכולוגיה של הבריאות עוסק בקשר בין גורמים פסיכולוגיים לבריאות וחולי. זה כולל עמדות, רגשות ומערכות יחסים המטפחות בריאות טובה ולהפך, אלו שמעמידים אותנו בסיכון למחלה. מטרת קורס זה היא להציג את הרעיונות הבסיסיים, שיטות המחקר וממצאי המחקר העדכניים בתחום. חלק מהנושאים יכללו בין היתר לחץ ודרכי התמודדות, מערכות יחסים, רגשות, אמונות, תכונות אישיות, בדידות ואפקט הפלסיבו, והשפעתם של גורמים אלו על פתולוגיות שונות כגון סרטן, כאב, מחלות אוטואימוניות ומחלות קרדיו-מטבוליות. יושם דגש על הבדלים בין-אישיים ועל המנגנונים הפיזיולוגיים שמתווכים את הקשרים של גוף-נפש.

## פסיכופתולוגיה

**ד"ר רויטל תמרי**

**7069745, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה.**

מפגש ראשוני והקניית מושגי יסוד בתחום הפסיכופתולוגיה, כולל הגדרת התנהגות אבנורמלית ובלתי מסתגלת, הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5), וסקירת שיטות מחקר בתחום. בסמסטר הנוכחי נתמקד במספר קבוצות של פתולוגיות נפשיות: הפרעות לחץ, הפרעות הנובעות מטראומה, הפרעות חרדה והפרעות מצב-רוח, מתוך דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, ותוך הצגת הגישות המרכזיות להבנת האטיולוגיה ודרכי הטיפול בהן. לצורך המחשה נעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

## פרו"ס – אז מה הבעיה עם הסובייקט?

**ד"ר תמר ברקאי**

**7077862, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

מה מידת החופש שלנו לקבוע מי אנחנו? מה מכונן את הזהות שלנו? האם התנהגות אנושית יכולה להיות אותנטית? שאלות אלה, המעסיקות הוגות והוגים במדעי הרוח והחברה מזה מאות שנים, יעמדו במוקד הקורס.

במהלך המאות ה- 17 וה- 18 התפתח בקרב הוגי דעות באירופה דיון אודות מהות האדם, והכוח של התבונה האנושית לשחרר את היחיד מכל עריצות דתית ופוליטית ולבנות עולם טוב ורציונלי יותר. הרעיונות והערכים שהתגבשו בתקופה זאת מסמנים את עידן הנאורות ואת צמיחת ההומניזם, שבבסיסם מונחת התפיסה כי האדם – הסובייקט האנושי – הוא יצור תבוני, בעל רצון, חופש פעולה, זהות, ותודעה עצמית ועצמאית. ואולם, החל משנות ה- 60 של המאה- 20 צמחו במדעי הרוח והחברה גישות שקראו תגר על התפיסה ההומניסטית של הסובייקט. גישות סטרוקטורליסטיות ופוסט-סטרוקטורליסטיות אנטי-הומניסטיות טענו כי הסובייקט אינו אלא תוצר של מבני כוח שקודמים לו, וכי הניסיון לעמוד על המהות האוניברסלית של האדם מבוסס על אשליה ועל כן נועד מראש לכישלון. יתרה מכך, לנוכח מעשי הזוועה במלחמת העולם השנייה, טענו הוגים פוסט-סטרוקטורליסטיים כי תפיסת הסובייקט שבבסיס ההומניזם לא רק שאינה מאפשרת לחשוב בבהירות על ההיבטים החברתיים והפוליטיים של המציאות, אלא שתוצאותיה הרסניות. גישות פמיניסטיות ופוסטקולוניאליות טענו כי החשיבה על האדם כקטגוריה אוניברסלית מבוססת על דמותו של הגבר הלבן ואינה לוקחת בחשבון קבוצות מוכפפות ומודרות. על בסיס הביקורות הללו, שערערו על האוניברסליות והאוטונומיות של הסובייקט האנושי, בשלושת העשורים צומחות גישות פוסט-הומניסטיות המבקשות להרחיב את ניתוח המציאות אל עבר ישויות לא אנושיות תוך שהן מגדירות מחדש את האנושי.

באמצעות קריאה בטקסטים אקדמיים ודיונים בכיתה, נתחקה אחר אבני דרך בתולדות הסובייקט - החל מההומניזם של עידן הנאורות, דרך האנטי-הומניזם של אמצע המאה ה- 20, וכלה בפוסט-הומניזם של ימינו, תוך התבוננות באופנים שבהם תפיסות סובייקט שונות באות לידי ביטוי במחקר הסוציולוגי.

במקביל, נקדיש זמן ללימוד ותרגול של מיומנויות אקדמיות, ביניהן קריאת מאמרים אקדמיים, ניסוח טענה, יישום של כללי הציטוט האקדמי, וכתיבת חיבור אקדמי המבוסס על מספר מקורות אקדמיים.

## פרו"ס- איך אנתרופולוגיה חוקרת את העבר? שיעורים באנתרופולוגיה היסטורית

**ד"ר עודד אבט**

**7077756, 2 שש"ס ,2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

בפרוסמינר זה נתוודע לטבען של שאלות שאנתרופולוגים ואנתרופולוגיות שואלים אודות העבר, ולתרומתן החשובה להבנת המציאות החברתית כיום. בעוד שתחומי המחקר והשיטות הנהוגות באנתרופולוגיה נוטים להתמקד בתיעוד וניתוח תמונת מצב מפורטת של חברות ותרבויות בנות ימינו, האנתרופולוגיה-ההיסטורית משלבת עבודת שדה אתנוגרפית עם מקורות היסטוריים ללימוד יחסי הגומלין בין

תופעות מן העבר, ועיצוב המציאות בהווה. טבען של השאלות מעצב גם את אופיים של המקורות בהם נעשה שימוש: היסטוריה שבעל פה, ליקוט ותיעוד שרידים היסטוריים מקומיים, איתור מסמכים וכתבי יד אישיים ותיעוד אתנוגרפי של סמלים, מנהגים, פולחנים ואמונות בעלי שורשים היסטוריים. מחקרים אלה מבקשים לשפוך אור על מנגנונים ותהליכים היסטוריים שהובילו ליצירתה של המציאות הנוכחית ואשר ממשיכים לעצב אותה גם כיום. בקורס נתוודע לשאלות החשובות שאנתרופולוגים ואנתרופולוגיות שואלים אודות העבר ולתרומתן החשובה להבנת סוגיות של זיכרון היסטורי, זהות, אמונה ופולחן דתי. במהלך הקורס יתקיים סיור לימודי בגליל העליון בו נתוודע ממקור ראשון לסוגיות היסטוריות-אנתרופולוגיות.

לצד התכנים האתנוגרפיים, יהיה לקורס גם פן מתודולוגי שמטרתו להקנות מיומנויות וכלים לקריאה, ניתוח וכתיבה אקדמיים. בתוך כך המקורות בהם נדון בקורס ישמשו אותנו גם לדיונים אודות ההבדל בין מחקר אקדמי לחיבור אינפורמטיבי או עיתונאי, זיהוי טענה מרכזית במאמר, ניסוח שאלת מחקר, ניתוח מקורות ראשוניים ומשניים והצגה מתומצתת של עיקריהם.

## פרו"ס – אתיקה ומוסר בעידן התעסוקתי המודרני

**ד"ר אורי משי**

**7083219, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 70**

יעודכן בהמשך

## פרו"ס - אתנוגרפיות של מיעוטים אתניים ולאומיים

**ד"ר עודד אבט**

**7077767, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

קורס זה יבחן אתנוגרפיות של קהילות מיעוטים אתניים ולאומיים בישראל, סין, דרום מזרח אסיה וטיוואן ויתמקד באופן בו המציאות הפוליטית והחברתית ומערכות היחסים שלהם עם בני הרוב ההגמוני מעצבים את הארגון הקהילתי והסדר החברתי שלהן. הקורס יבחן מחקרים אנתרופולוגיים אודות החברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית בישראל ואודות דרוזים במדינות השכנות, לצד אתנוגרפיות של מיעוטים מוסלמיים וטיבטים בסין, וקבוצות המיעוטים בטיוואן ובמקומות אחרים בדרום מזרח אסיה. בקורס יושם דגש על המתח שבין שימור מוסדות מסורתיים והבדלות תרבותית, לעומת תהליכים של מודרניזציה והיטמעות חברתית. לצד התכנים האתנוגרפיים, יהיה לקורס גם פן מתודולוגי שמטרתו להקנות מיומנויות וכלים לקריאה, ניתוח וכתיבה אקדמיים. בתוך כך המקורות בהם נדון בקורס ישמשו אותנו גם לדיונים אודות ההבדל בין מחקר אקדמי לחיבור אינפורמטיבי או עיתונאי, זיהוי טענה מרכזית במאמר, ניסוח שאלת מחקר, ניתוח מקורות ראשוניים ומשניים והצגה מתומצתת של עיקריהם

## פרו"ס - גוף, זהות ושייכות: איך מיוצרות קטגוריות של בריאות ופתולוגיה

**ד"ר רות פרסר**

**7066645, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

קורס זה מציע דיון בהיבטים התרבותיים של בריאות ופתולוגיה, נורמאליות וסטייה. במהלך השיעורים נבחן כיצד גזע, לאום, מעמד, מגדר ומיניות, מבנים קטגוריות אלו. נמפה את הפרקטיקות, הדימויים החזותיים, וצופני התנהגות המעצבים היבטים שונים של בריאות, והמאורגנים באמצעות מוסדות חברתיים (מוסד המשפחה, הממסד רפואי, הממסד הפסיכיאטרי, מערכת המשפט, מערכת החינוך וכו'). נשאל: כיצד מיקומים שונים בשוליים ובמרכז מעצבים זהויות? כיצד זהויות אלו מיוצגות בשיח הרפואי? איזה משא ומתן נעשה על עיצוב הידע המדעי? הקורס יקנה מושגי יסוד בתחום וידון בדילמות העולות מהגישה הביקורתית. בנוסף, הקורס יקנה מיומנויות אקדמיות בסיסיות, דוגמת כיצד לחלץ טענות מרכזיות במאמרים, כיצד לכתוב דו"ח קריאה, כיצד להתמודד עם מאמר קשה וכו'.

## פרו"ס – דמורטיה ודמוקרטיזציה בעולם הערבי

**ד"ר אופיר עבו**

**7077952, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

הקורס עוסק בניתוחם של תהליכי הדמוקרטיזציה במזרח התיכון מתחילת המאה ה-20, תוך בחינת הסיבות שהובילו לכישלונם עד כה. במקום להתייחס אל מושגי הדמוקרטיה והדמוקרטיזציה רק דרך מוסדות וכללים פורמליים, הקורס הזה בוחן אותם בהקשר רחב יותר שמתייחס לסוגיות של השתתפות פוליטית. לפיכך, הקורס יבחן את תהליכי הדמוקרטיזציה באזור על רקע האירועים המכונים "האביב הערבי". נבחן תהליכים אלה בהקשר של זכויות הפרט והאזרח בעולם הערבי, בהשפעותיהם של האסלאם הפוליטי והלאומיות הערבית על תהליכי הדמוקרטיזציה ובמעמדן של הקבוצות החברתיות השונות באזור ובמערכת הקשרים שנוצרה בינן לבין האליטות השלטוניות. הקורס ידון גם בהתפתחותה של דעת קהל ערבית דרך אמצעי התקשורת השונים והשפעתם של אלו על תהליכי הדמוקרטיזציה באזור. בנוסף, הקורס יעסוק בזכויות הנשים ובמעמדם של המיעוטים.

## פרו"ס - העם רוצה צדק חברתי! : סוגיות עכשוויות בריבוד ואי שוויון

**ד"ר תמר ברקאי**

**7077701, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

הקורס יעסוק בהיבטים שונים של תופעת אי השוויון בחברה המודרנית והאופן בו היא באה לידי ביטוי במבנה הריבודי (ההיראכי) של חברות. במהלך הקורס נבחן היבטים ושדות שונים של אי שוויון וריבוד חברתי, ביניהם: שוק העבודה, מערכת החינוך, המשפחה, מגדר, אתניות; נתחקה אחר המנגנונים החברתיים שמשמרים את אי השוויון החברתי; נבקש להבין מהם התנאים שמאפשרים שינוי חברתי; נדון בגורמים למחאות החברתיות שהתרחשו בשנים האחרונות בעולם ובישראל ונבחן את תוצאותיהן.

לקורס שתי מטרות: 1. היכרות עם גישות ותיאוריות סוציולוגיות מרכזיות שעוסקות בזיקה שבין תפיסות של חלוקת משאבים צודקת לתופעת אי השוויון בחברות אנושיות ולתהליכי ומבני ריבוד חברתיים; 2) הקניית מיומנויות וכלים להתבוננות, חשיבה, קריאה וכתיבה, הרלוונטיות ללימודים אקדמיים.

**פרו"ס – התפתחות האדם**

**ד"ר רבהון דמתי נטע**

**7083221, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

בקורס זה נפגשים התלמידים עם הרקע הפסיכולוגי להתפתחות הפרט. הם מתוודעים למושגים בסיסיים, למודלים ולתיאוריות, שיאפשרו להם להבין ולדעת על תהליכים תוך נפשיים ועל התנהגות התינוק. סביבת התינוק היא גורם רחב יריעה ורב משמעות והשפעה על התהליכים התפתחותיים ועל האישיות המתהווה. בקורס נברר מהם הגורמים הסביבתיים ומהי השפעתם על הפרט. במקביל לידע הדיסציפלינרי מיועד הקורס להקנות ללומדיו התנסות כללית במיומנויות קריאה אקדמית וכתיבה אקדמית, ולפתח בהם אוריינות אקדמית מעשית.

**פרו"ס – מלחמות מבחוץ ומלחמות מבפנים: חברה ותרבות בישראל בין השנים 1967 ו 1987**

**ד"ר הוד תמיר**

**7077943, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

הקורס יציע דיון ביקורתי באירועים שהתרחשו במהלך עשרים השנים שבין 1967 ו-1987. האירועים כוללים את מלחמת ששת הימים, מלחמת ההתשה, מלחמת יום הכיפורים, מלחמת לבנון הראשונה והאינתיפאדה הראשונה. מדובר בשני עשורים שאת השפעתם הכבירה אנו חווים בכל תחומי חיינו כאן וששינו ללא היכר את פניה של החברה והתרבות הישראלית. השלכותיה של תקופה זו מהדהדות בעיצובה של הזהות הישראלית מאז ועד היום. הצגת הרקע ההיסטוריה נדרש תשולב בשדות שונים של תרבות: שירים פופולריים, קולנוע, דימויים חזותיים ועוד.הדיון הביקורתי שיתקיים באמצעות שילוב המחקר ההיסטורי עם הטקסטים התרבותיים יסייע לנו לבחון מחדש כמה מהאירועים החשובים ביותר בהיסטוריה הקרובה של מדינת ישראל. בין יוצרי הטקסטים התרבותיים המופיעים בקורס נמצא את מאיר אריאל, שלמה ארצי, להקת החיפושיות, חנוך לוין, אריק איינשטיין ועוד רבים .

**פרו"ס – מבט מגדרי על היסטוריה של רפואה וחברה**

**ד"ר אייל חדוה**

**7078000, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

הקורס יהווה מרחב לחשיבה ביקורתית פמיניסטית על מעורבות רפואית בסוגיות חברתיות באמצעות בחינה של פרשות היסטוריות בהקשר הישראלי ומניתוח השוואתי. נדון בפרשות מרכזיות כמו: 'פרשת הגזזת', 'פרשת ילדי תימן מזרח והבלקן', 'פרשת רמדיה', 'הפרדת יולדות' ועד ל'מתן שיטתי של אמצעי מניעה דפו-פרוורה לנשים מהקהילה האתיופית בישראל'. נדון ביחסים שבין רפואה, מדינה וקבוצות אוכלוסייה שונות, נדגים את האופן שבו מקרים אלו מעוצבים ומעצבים את המרחב הציבורי בישראל והתנאים להכרה ותיקון.

**פרו"ס אמפירי- דחק וחוסן**

**ד"ר מיטל משש**

**7077997, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

יעודכן בהמשך

## פרו"ס- שייכות והדרה במרחב הציבורי

**ד"ר רות פרסר**

**7077713, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**ציון עובר: 80**

הדרה מופיעה כמושג מרכזי במאבקים מגדריים, אתניים ולאומיים בחברה הישראלית. בהקשר זה, המרחב הציבורי מסומן כאתר מהותי למשא ומתן על שייכות. באמצעות מקרי בוחן מקומיים וגלובאליים, נבחן אסטרטגיות שונות במאבקים נגד הדרה, ולשיווי זכויות ונדון בתיאוריות שעוסקות בהצטלבות בין המרחב הציבורי ופוליטיקת השייכות. במהלך הקורס נשאל – כיצד נוסחו התביעות לקול והכרה? איך הופכים 'אחרים' לקהילה? כיצד הפכו סיפורים אינטימיים, חוויות, ורגשות לכלים להשגת נראות? וכיצד התפתח והשתנה המושג 'מרחב ציבורי' כאתר למשא ומתן על שייכות? הקורס ימפה גישות מתחומי דעת מגוונים באמצעותן נדון בחפיפה בין הפרטי לציבורי ונבחן כיצד תיאוריות שונות מתמודדות עם המציאות העכשווית. בנוסף, הקורס יקנה מיומנויות אקדמיות בסיסיות, דוגמת כיצד לחלץ טענות מרכזיות במאמרים, כיצד לכתוב דו"ח קריאה, כיצד להתמודד עם מאמר קשה וכו'.

## קולות של עבדים: תרבות של שיעבוד והתנגדות בארה"ב

**ד"ר אריאלי תמר**

**7077925, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

עבדות וגזענות הן ביטויים קיצוניים של קונפליקט חברתי אך מהי התשתית התרבותית החברתית דרכה מתפתחת ומתבצרת עבדות על בסיס גזע ומהן ההשלכות ארוכות הטווח שלה?

התרבות היא התשתית לסדר החברתי, המבססת הבחנות כלכליות, פוליטיות ומגדריות. דרך עדשת התרבות, הקורס יבחן את תופעת השעבוד של בני אדם שנחטפו מאפריקה עד סוף המאה ה-19, את ביצור העבדות כמוסד חברתי בארה"ב, וכן את החתירה לשחרור ולשיווין חברתי שהחלה במאה ה-19 ונמשכת עד ימינו. נזהה את ההשלכות התרבותיות ארוכות הטווח של העבדות בחברה האמריקאית ואת הלקחים המוסריים האוניברסאליים הנובעים מחקר המקרה הזה.

הקורס ישלב תוצרים והדהודים תרבותיים ואמנותיים של הקונפליקט הזה בין השאר יומנים, שירים וציורים וכן שמיעת נאומים וצפייה בקטעי קולנוע.

## קיימות וכלכלה עירונית

**ד"ר קרסו רומנו גל**

**7077837, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קיימות עירונית הינה גישה שהתפתחה כדי לתת מענה למשבר הסביבתי, חברתי וכלכלי תוך התחשבות בעובדה כי יותר מ-50% מאוכלוסיית העולם מתגוררת ביישובים עירוניים. תכנון ערים מקיים יכול להניע את הכלכלה, לצמצם פערים חברתיים וכלכליים, ובמקביל לתרום לצמצום כמות הפסולת, הפחתה בצריכת אנרגיה ומזון, הפחתת הזיהום הסביבתי ושמירה על השטחים הפתוחים. תכנון טוב יכול לתת מענה חברתי, כלכלי ובריאותי לאתגרים כלכליים וחברתיים נוספים כדוגמת שימוש שיוויוני בפארקים ובשטחים ירוקים, קידום הליכה ופעילות גופנית, הגדלת היצע מקומות התעסוקה לכלל שכבות האוכלוסיה, אספקת שירותים עירוניים נגישים ועוד. בקורס נלמד מהו תכנון עירוני מקיים המייטיב עם ערכי הסביבה, הכלכלה, החברה, הבריאות ותחושת הביטחון במרחב. כמו כן, נבין כיצד תכנון עירוני משתנה ונותן מענה מותאם במגזרים שונים.

## קשר משפחתי מבט עכשווי על משפחות בישראל

**ד"ר דלית שמחאי**

**7098412, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

רבים ורבות מאמינים/ות שנושאים כמו אהבה, זוגיות, נישואים, הריון והורות הם ענין פרטי, שנקבע על בסיס בחירה חופשית. נדמה שכאשר אנחנו מדמיינים/ות לעצמינו את "המשפחה האידיאלית" אנו הולכים בעקבות הלב ובעקבות נטיות אישיות. יחד עם זאת, בחינת הדיון הציבורי ביחס לנישואי הומוסקסואלים ולסביות וזכותם/ן להורות, ביחס לנישואים אזרחיים, הפלות, אימוץ ילדים, משמורת על ילדים וכדומה כמו גם התפתחות של טכנולוגיות לחיפוש בני זוג רומנטיים ו/או מיניים מצביעים על כך שמה שנדמה כפרטי, קשור באופן הדוק לתהליכים חברתיים, לכללים תרבותיים ולשאלות פוליטיות.

מטרת הקורס היא לבחון את מוסד המשפחה בחברות קפיטליסטיות עשירות בהקשר סוציולוגי ביקורתי, תוך התייחסות לתהליכים שינוי בדפוסי המשפחה המודרנית. תשומת לב תוקדש למעורבותה של החברה והמדינה בתהליכים המתקיימים במסגרת המשפחה בישראל.

## רגשות כהתנהגות חברתית – גישות פמיניסטיות וביקורתיות

**ד"ר רות פרסר**

**7077789, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

## שותפות ואנוכיות בעולם החי

**פרופ' אילת שביט**

**7077840, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

אם הברירה הטבעית כרוכה בתחרות עזה וחסרת מעצורים על שרידה ורבייה, כיצד ניתן להסביר את התיאום המופלא בין להקת דגים הבורחים יחדיו מכריש? את שיתוף הפעולה בין הלביאות הצדות תאו, או את "התאבדות" הנמלה הלוחמת בקן הנמלים? האם אלו דוגמאות לשותפות או לאנוכיות? הקורס יבחן שאלות אלו דרך הכרת המודלים האבולוציוניים המרכזיים: בררת שאירים (Kin Selection), הדדיות (Reciprocity), ברירת קבוצות (Group selection) ויבחן בעזרתם כיצד נוצרו רמות ארגון חדשות באבולוציה: מאוסף גנים לתא, מאוסף תאים בודדים לאורגניזם רב-תאי ומאוסף אורגניזמים לחברה (Major Evolutionary Transitions). במהלך הקורס תידרש קריאה בבית מדי שבוע, הגשת מטלות אונליין ובסיום מבחן בית. מאז היות דארווין סוגיות השותפות והאנוכיות מעוררת וויכוח ועניין רב בקרב חוקרי סביבה וחברה, ואנו ננסה להוסיף דוגמאות ועניין משלנו לדיון .

## שיטות מחקר איכותניות

**ד"ר יסמין שחם ברזילי**

**7022908, 4 שש"ס , 3 נ"ז, ש'**

**גב' אביטל קסלר**

**7022910, ת' 1 שש"ס**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

**דרישת קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'+ב'**

בעשורים האחרונים תופס המחקר האיכותני מקום הולך וגדל במדעי החברה. המחקר האיכותני עוסק בחקר תופעות מתוך מגמה להבין אותן ואת משמעויותיהן עבור האנשים שהתנסו בהן. החוקר מנסה להתקרב לעולמם של הנחקרים באמצעות איסוף נתונים ישיר בכלי מחקר שונים.

מטרת הקורס היא הכרת שיטות המחקר האיכותיות על יתרונותיהן, מגבלותיהן, והדילמות האתיות והפרקטיות שהן מעלות. במהלך הקורס נדון בהיבטים הפילוסופיים, התיאורטיים והיישומיים של שיטות מחקר אלה ונכיר כלי מחקר שונים ובעיקר ראיון עומק, תצפית משתתפת וניתוח טקסטים. הקורס ישלב למידה תיאורטית עם התנסות מעשית (במסגרת התרגילים).

בעבודת הגמר יתבקשו הסטודנטים להגיש הצעה למחקר איכותני על כל מרכיביו, ליישם אותו באופן חלקי בתוך שדה ואוכלוסיית מחקר ספציפיים והתנסות בניתוח ובכתיבה פרשניים.

**שיטות מחקר כמותניות**

**ד"ר יסמין שחם ברזילי**

**7022907, 4 שש"ס , 3 נ"ז, ש'**

**גב' אביטל קסלר**

**7022909, ת' 1 שש"ס**

**סוג שיעור: הרצאה + תרגול**

**דרישת קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'+ ב'**

הקורס ידון במחקר המדעי הכמותי בתחום מדעי החברה והחינוך – עקרונות, שלבים, סוגים ומאפיינים שונים. יוצגו מערכי מחקר, שיטות מחקר וכלי מחקר שונים. ביו הנושאים שיילמדו: מחקר ניסויי ומתאמי, סקר, תצפית, ניתוח מסמכים, שאלון, ראיון, ניתוח תוכן, מדדים להערכת איכות המחקר - מהימנות ותוקף, מחקרי אורך ורוחב, שלבי המחקר ומבנה הדו"ח המחקרי, אתיקה במחקר.

**שסעים, סדקים וקרעים: ישראל בצמתי הכרעה**

**ד"ר שילון אבי**

**7077909, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

מאז היווסדה של ישראל ועד ימינו התאפיינה המדינה והחברה במשברים רבים, בהקשרים מגוונים. בקורס זה נעסוק במשברים ובהכרעות הגדולות שהתקבלו בישראל בנושאי חברה, תרבות, כלכלה ופוליטיקה עם הקמתה ועד ימינו. בתום הקורס יקבלו התלמידים הבנה מעמיקה יותר של הסוגיות שעיצבו את החברה הישראלית

**שפים בארץ המנזרים**

**ד"ר מירב שניצר**

**7044441, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**יעודכן בהמשך**

**תודעה ובריאות: מנגנונים פסיכוביולוגיים**

**ד"ר מיטל משש**

**7077923, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**יעודכן בהמשך**

**תודעה מגולמת בגוף**

**ד"ר אופק ניר**

**7077929, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

**יעודכן בהמשך**

## תורת ההכרה והתודעה

**ד"ר דוד אזולאי**

**7077906, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יספק מבוא לנושאים מרכזיים באפיסטמולוגיה, תוך התמקדות בטבע הידע, מקורותיו סוגיו וערכו.

**במהלך הקורס נדון בסוגיות הבאות:**

1. **ספקנות לגבי קיומו של העולם (external world skepticism)**

נתחיל בבחינת הספקנות לגבי קיומו של העולם החיצוני. ננסה להתחקות אחר הסיבות להשפעתה העצומה של ספקנות זו על הדיון האפיסטמולוגי במאה ה20, ונבחן דרכים שונות ליטול מספקנות זו את עוקצה.

2. **סוגי ידע**

נדון בסוגים שונים של ידע, כמו ידע פרופוזיציונלי, ידע מתוך היכרות והבנה. נבחן את טיבם של סוגי הידע הללו, ואת חשיבותם בהקשרים חוץ-פילוסופיים.

3. **הממד הנורמטיבי של אפיסטמולוגיה וערכו של ידע**

אפיסטמולוגיה היא ענף נורמטיבי – ננסה להסביר טענה זו, ולענות על השאלות הבאות: האם לידע יש ערך, אם כן מהו, והאם יש ידע טוב וידע רע. כמו כן, נבחן את האופן שבו ערכים אתיים, חברתיים ותרבותיים משתלבים בפרקטיקות האפיסטמיות שלנו.

4. **ההגדרה המסורתית ופרדוקס גטייה**

נבחן את ההגדרה המסורתית של ידע כ"האמנה אמיתית ומוצדקת" ואת האתגרים שמציב פרדוקס גטייה להגדרה זו.

5. **הצדקה פרגמטית מול הצדקה אפיסטמית**

האם לפעמים נכון עבורנו להאמין בדבר מה שאין לנו מספיק ראיות עבורו? נבחין בין הצדקה פרגמטית להצדקה אפיסטמית, ונבדוק את תפקידיהן של סוגי ההצדקות הללו בהיווצרות האמנות.

6. **אקסטרנליזם ואינטרנליזם**

האם אנחנו סוכנים תבוניים שמצדיקים האמנות באופן רפלקסיבי ובהתאם לכללי הראיות וחוקי הלוגיקה? או שמא עדיף לחשוב על תהליך הצדקת ההאמנות שלנו במונחים של תיפקודם של תהליכים מהימנים, ולהוציא את הסוכן הרפלקסיבי מהתמונה. נסקור את הדיון בין אקסטרנליזם לאינטרנליזם, עם דגש על מקורות ההצדקה להאמנותניו.

7. **הפרוייקט הנטורליסטי באפיסטמולוגיה**

לבסוף, נבחן באופן ביקורתי את הגישה הנטורליסטית לאפיסטמולוגיה, השואפת ליישר קו עם שיטות מדעי הטבע כדי להבין את הידע מנקודת מבט מדעית.

## תיאוריות אישיות

**ד"ר רויטל תמרי**

**7021716, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הכרות עם תחום חקר האישיות, הבנתה והגדרתה, באמצעות הצגת התיאוריות המרכזיות בתחום אשר כל אחת מהן מסבירה באופן שונה את המאפיינים, המניעים והצרכים של הפרט אשר מסבירים את ההתנהגות, ומציעה שיטות שונות לטיפול בקושי נפשי ובשינוי התנהגות. הלמידה תכלול סקירת התפתחותן ההיסטורית של אסכולות תיאורטיות שונות להבנת האישיות, דיון השוואתי בהנחות הבסיס ובדגשים הניתנים על ידי תיאוריות שונות, והערכה ביקורתית של המודלים. לצורך המחשה נעזר באמצעים ספרותיים, קולנועיים ובתיאורי מקרה.

## תיאוריות סוציולוגיות

**ד"ר תמר ברקאי**

**7077802 , 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

מהי חברה ומהי פעולה חברתית? מהם התנאים לשינוי חברתי? עד כמה אנחנו חופשיות/ים לעשות בעולם כרצוננו? באילו אופנים זהויות וחוויות אישיות מושפעות מתהליכים חברתיים? במסגרת הקורס נכיר את התיאוריות הסוציולוגיות המרכזיות המציעות תשובות שונות לסוגיות אלה, החל מהתיאוריות הקלאסיות שהתפתחו בראשית הסוציולוגיה ועד תיאוריות עכשוויות יותר. לקורס שתי מטרות עיקריות: ראשית, להעשיר את החשיבה הסוציולוגית; ושנית, לפתח כלים ליישום הידע והחשיבה הסוציולוגיים בהתבוננות ובחקירה של תופעות חברתיות.

## תיאוריות תרבות

**ד"ר רות פרסר**

**7077946 , 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

המחקר הביקורתי של התרבות והאמנות בוחן פרקטיקות וייצוגים כגון טקסטים ודימויים חזותיים, שבאמצעותם אנו מייצרות משמעות, והמאורגנים באמצעות צופנים. בשונה ממחקר הנשען על הנחות אמפיריציסטיות (לדוגמא: קיומה של מציאות אובייקטיבית שניתן לכמת), חקר התרבות מתבסס על התהליך הפרשני, ועל האופנים שבהם מיקומים שונים (גזע, מגדר, מיניות, מעמד וכו') משפיעים על תהליך הייצור של מוצרי תרבות. הקורס יערוך היכרות עם טקסטים מרכזיים בתחום ויכשיר את המשתתפות ביישום אסטרטגיות מיפוי ופענוח של צופנים תרבותיים.

## תולדות הצילום כתולדות התקופה המודרנית

**ד"ר יערה גיל גלזר**

**7044418, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

ההיסטוריה של הצילום היא מראה – מדויקת, מסלפת, מפרשת ומבקרת – להיסטוריה של התקופה המודרנית בעת החדשה המאוחרת. מאז "המצאת" הצילום באמצע המאה ה-19, בני אדם מתעדים אירועים היסטוריים, ואף מגיבים אליהם בגישות צילומיות נוספות (כמו צילום מבוים או צילום שעבר מניפולציות ידניות/דיגיטליות). בחינה של תצלומים כעדויות וכמקורות היסטוריים היא מתודולוגיה חדשה יחסית במחקר ההיסטורי, שאף לוקחת בחשבון את העובדה שיש בהם לעתים מידה רבה של סובייקטיביות. המידע החזותי שמכילים תצלומים, כמו גם הנסיבות בהם נוצרו והזירות בהן הם מוצגים לאורך השנים – הינם חלק מההקשרים המשמשים לניתוחם כמקורות שניתן ללמוד מהן רבות על ההיסטוריה, החברה והתרבות המודרנית. מטרות הקורס הן לחשוף את הסטודנטים לצילום כמדיום מרכזי בתקופה המודרנית, המתעד אותה ומגיב אליה באופן מורכב, כולל רכישת מיומנות לניתוח ודיון בתצלומים כמקורות היסטוריים. במסגרת הקורס נבחן תצלומים מנקודת מבט היסטורית-תרבותית ונדון בדרכים שבהן תצלומים הציגו, הגיבו ולעתים אף השפיעו על היבטים שונים של חברה ותרבות בהיסטוריה המערבית.

## תנועות חברתיות במבט גלובלי

**ד"ר עבו אופיר**

**7077726, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יעסוק בהיבטים שונים של ביטויי מחאת נוער וביטויי תרבות נגד צעירה בישראל, בעיקר משנות השישים ועד ימינו. במהלך הקורס נבדוק דפוסי מחאה צעירה: נכיר וננתח ביטויים שונים של מחאת נוער בחברה הישראלית, החל ממחאה תרבותית (מוסיקה, לבוש, הרגלי בילוי) דרך מחאה חברתית ופוליטית בתוך הקונצנזוס החברתי – ומחוץ לקונצנזוס. נבדוק את השפעת תנועות הנוער הציוניות הממשיכות והאתוס הציוני המגשים על התפתחות דפוסי מחאה מראשית של המדינה ועד ימינו; נבחן את התפתחות תרבות הנוער הישראלית במבט משווה לתרבויות נוער אחרות, בעיקר במערב; ננתח ביטויי מחאת נוער שונים בהקשרם ההיסטורי, ביחס למחאה בוגרת באותו הזמן והנושא וביחס לתיאוריות השונות בנושאי מרדנות נעורים. בנוסף, ננסה לראות אלו גורמים השפיעו על התפתחות תרבות הנגד ותרבות המחאה של הנוער הישראלי, החל מהשפעת השינויים בסביבה הבוגרת, המשך בהשפעות מחוץ לגבולות הארץ ועד להשפעות של ההתפתחות הטכנולוגית, ובמיוחד רשת האינטרנט והפייסבוק ככלי ביטוי – וכלי מאחד ומארגן.

לצד אלו, נבחן את תגובת הציבור ותגובת הממסד לביטויים שונים של תרבות הנגד ושל מחאת בני נוער. נבדוק האם ומתי התקבלה מחאה זו בכובד ראש, מתי התייחסו אליה כאל חלק משלב המורטוריום של גיל הנעורים ולכן כבעיה חינוכית – ומתי עוררו ביחס אליה ביטויים של moral panic, כלומר של פאניקה ציבורית שמטרתה העצמת התופעה על מנת ליצור התנגדות ציבורית כנגדה.

**תפיסה חושית**

**ד"ר יואב מה טוב**

**7078034, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

יעודכן בהמשך

# Arab Society in Israel

**ד"ר יוסף ג'אברין**

**7078010, 2 שש"ס, 2** נ"ז

The course examines the social, political, economic, and legal status of Arab society in Israel. For this purpose, we will review and analyze key issues in the mutual relations between Arab society and the state in particular, and in matters of equality between Jews and Arabs in Israel in general. Among the topics we will deal with in detail: education and multiculturalism, the status of the Arabic language in Israel, distribution of resources, national and civic identity, and adequate representation in public institutions. This discussion will be done with reference to theoretical aspects of minority-majority relations in divided democratic countries, and the specific application of these aspects to the issues under discussion.

## Conflict in the Middle East: Power, Religion, Economy and Environment

**ד"ר תמר אריאלי**

**7077880, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

This module is designed to survey the major social, political, and economic themes and developments in the Middle East. After a short historical review, we will focus on the Middle East in the 20th and 21st centuries, spanning the creation of the mandate system after WWI, the founding of the state of Israel, the rise of the Arab nationalist states and Gulf monarchies during the cold war, the Iranian revolution, and the contemporary events of the Arab Spring and the rise of the Islamic State (ISIS). Throughout the course students will encounter the intersection of political histories with supplemental themes of religion, social discourses of orientalism and gender, and economic analysis of land and natural resources. These comprise a comprehensive interdisciplinary basis for understanding contemporary trends and challenges of the modern Middle East.

## GIS

**טרם נקבע**

**7077912, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

קורס זה נועד להקנות לסטודנטים הכרה ויכולת שימוש עצמאית במערכות מידע גיאוגרפיות (GIS)בתוכנת ArcGIS, תוך התמקדות בנושאי הסביבה במרחב. כל השיעורים הינם שיעורי תרגול מעשיים. בתחילת חלק מהשיעורים יינתן רקע תיאורטי. הקורס בנוי בשלבים, כך שבסופו של הקורס לסטודנטים יהיה את היכולת לעשות שימוש עצמאי במערכת ה ArcGIS-ובניתוחים מרחביים. הקורס יתמקד בנושאים הבאים: איסוף מידע מרחב, עיגון של מפות/תצלומי אוויר, דיגיטציה, ניהול וניתוח נתונים, שאילתות מרחביות, ויצירת מפות מוגמרות. במהלך הקורס נעסוק ביישום החומר הנלמד בהקשר של המרחב הגיאוגרפי בגליל בנושאים שונים בהם: התפתחות היסטורית, פיתוח בר-קיימא, טבע, ביטחון, תעסוקה, כלכלה, פיתוח אזורי ותרבות .הכרה, יכולת ושימוש עצמאי במערכות מידע גיאוגרפיות (GIS) בתוכנת ה ArcGIS, תוך התמקדות בנושאי הסביבה של המרחב.